

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE

Vojkova 1b, 1000 Ljubljana

T: 01 478 40 00

F: 01 478 40 52

E: gp.arso@gov.si

www.arso.gov.si

Številka: 35405-434/2017-68

Datum: 30. 7. 2020

Agencija Republike Slovenije za okolje izdaja na podlagi tretjega odstavka 14. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 35/15, 62/15, 84/16, 41/17, 53/17, 52/18, 84/18, 10/19 in 64/19) in petega odstavka 51.a člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/09-ZMetD, 66/06-OdiUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17-GZ, 21/18-ZNOrg in 84/18-ZIURKOE) v predhodnem postopku za poseg: obratovanje bioplinarne Motvarjevci, nosilcu posega Panvita Ekoteh d.o.o., Lendavska 6, 9000 Murska Sobota, ki ga po pooblastilu direktorja Matjaža Duriča zastopata podjetji Alternativna Ekologija, okoljsko svetovanje in trajnostne rešitve, Andreja Sivec s.p., Cesta v Zgornji Log 97, 1000 Ljubljana ter Odvetniška družba Avbreht, Zajc in partnerji o.p., d.o.o. Tivolska cesta 50, 1000 Ljubljana, naslednji

SKLEP

1. Za poseg: obratovanje bioplinarne Motvarjevci na zemljišču v k.o. 97 Motvarjevci s parcelno št. 603/5, nosilca posega Panvita Ekoteh d.o.o., Lendavska ulica 5, 9000 Murska Sobota, je potrebno izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.
2. Pritožba zoper ta sklep ne zadrži njegove izvršitve.
3. O stroških postopka bo izdan poseben sklep.

Obrazložitev:

1. Zahteva za izvedbo predhodnega postopka

Agencija Republike Slovenije za okolje, ki kot organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor opravlja naloge s področja varstva okolja (v nadaljevanju: naslovni organ), je dne 10. 11. 2017 s strani nosilca posega Panvita Ekoteh d.o.o., Lendavska 6, 9000 Murska Sobota, ki ga po pooblastilu direktorja Matjaža Duriča zastopata podjetje Alternativna Ekologija, okoljsko svetovanje in trajnostne rešitve, Andreja Sivec s.p., Cesta v Zgornji log 97, 1000 Ljubljana, ter Odvetniška družba Avbreht, Zajc in partnerji o.p., d.o.o. Tivolska cesta 50, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: nosilec posega), prejela zahtevo za izvedbo predhodnega postopka za poseg: obratovanje bioplinarne Motvarjevci v skladu z 51.a členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/09-ZMetD, 66/06-OdiUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17-GZ, 21/18-ZNOrg in 84/18-ZIURKOE, v nadaljevanju ZVO-1).

K zahtevi je nosilec posega priložil:

- skico z označeno lokacijo posega – obstoječe bioplinarne Motvarjevci;
- pooblastilo za zastopanje v upravnem postopku z dne 12. 10. 2017 za podjetje Alternativna Ekologija, okoljsko svetovanje in trajnostne rešitve, Andreja Sivec s.p., Cesta v Zgornji Log 97, 1000 Ljubljana;
- potrdilo o plačilu upravne takse z dne 9. 11. 2017;
- uporabno dovoljenje št. 351-1116/2009-11 (0307) z dne 9. 11. 2009, ki ga je izdala Upravna enota Murska Sobota, Kardoševa ulica 2, 9000 Murska Sobota;
- naravovarstveno soglasje št. 35620-1256/2006-4 z dne 21. 7. 2006, ki ga je izdal naslovni organ;
- Poročilo: emisije snovi v zrak iz kogeneracijske enote Jenbacher v bioplinarni Motvarjevci, april 2017, št. 211b-09/1413-16/1, Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor;
- Poročilo o meritvah emisije snovi v zrak iz kogeneracijske enote Jenbacher v bioplinarni Motvarjevci, april 2017, št. 211b-09/1413-16/1/PR, Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor;
- Načrt meritev emisije snovi v zrak iz kogeneracijske enote Jenbacher v bioplinarni Motvarjevci, september 2016, št. 211b-10/1413-16/NM, Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor;
- Poročilo o nadzoru kakovosti digestata v bioplinarni Motvarjevci (Digestat – suhi) – Panvita Ekoteh d.o.o.(februar 2017), št. 211a-09/3459-17/1 z dne 20. 4. 2017 Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor;
- Poročilo o nadzoru kakovosti digestata v bioplinarni Motvarjevci (Digestat – tekoči) – Panvita Ekoteh d.o.o. (februar 2017) št. 211a-09/3459-17/2 z dne 20. 4. 2017 Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor.

Zahteva je bila dne 4. 12. 2017 dopolnjena z opisom posega v okolje, opisom tehnološkega procesa - obratovanja bioplinarne Motvarjevci ter opisom predvidenih vplivov posega na okolje in ukrepi za zmanjšanje vplivov.

Tretji odstavek 139 člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13, v nadaljevanju ZUP), določa, da si uradna oseba, ki vodi postopek, po uradni dolžnosti preskrbi podatke o dejstvih, o katerih vodi uradno evidenco organ, ki je pristojen za odločanje.

Naslovni organ je iz lastnih evidenc pridobil Poročili o obdelavi odpadkov za leto 2016 in 2017 ter evidenčne liste za ravnanje z odpadki za leto 2016, 2017, 2018 in 2019, ki jih Panvita Ekoteh d.o.o., Lendavska ulica 5, 9000 Murska Sobota letno posreduje naslovnemu organu.

Zahteva je bila v dneh 11. 6. 2018 in 4. 9. 2018 dopolnjena z dodatno obrazložitvijo glede emisij snovi v vode in tla ter emisij snovi v zrak (smrad). V dopolnitvi z dne 11. 6. 2018 je bila zahteva dopolnjena še z obrazložitvijo vpliva posega na naravo ter podatkom o volumnu postfermentorja in plinohrana. Dopolnitvi je bila priložena tudi ocena o letnih emisijah snovi v zrak za leto 2017, ki ga je marca 2018 izdelal Nacionalni laboratorij za zdravje okolje in hrano, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor.

Zahteva je bila dne 25. 9. 2018 dopolnjena z opisom kumulativnih vplivov bioplinarne Motvarjevci z obstoječo piščančjo farmo Rakičan ter podrobnejšim opisom: ravnanja s silažo, načinu doziranja gnojevke v sprejemni bazen, lokaciji iztoka izcednih voda iz začasnega skladišča za koruzne sekance in začasnega skladišča za strojno zgoščeno goščo, odvajanjem električne energije, pridobljene na kogeneratorski enoti v omrežje, ter dodatno uskladitvijo

podatkov kapacitete sprejemnega bazena za gnojevko (N1), bazena za centrat (tekoči del po separaciji, N5) in začasno skladišče za strojno zgoščeno goščo (N10). Dopoljnjeni vlogi je bilo priloženo še poročilo: Ocenjevanje hrupa v okolju bioplinarne Motvarjevci, ki ga pod št. 212a-09/1807-16/PR novembra 2016 izdelal Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor.

Zahteva je bila dne 24. 10. 2018 dopolnjena s podatkom o načinu doziranja gnoja ter izjavo o tem, da na lokaciji posega ne poteka skladiščenje odpadkov.

Naslovni organ je na podlagi proučitve zgoraj navedene dokumentacije dne 9. 1. 2019 izdal sklep št. 35405-434/2017-27 z dne 9. 1. 2019, da za poseg obratovanje bioplinarne Motvarjevci, ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.

Zoper navedeni sklep je dne 25. 1. 2019 vložila pritožbo in priglasila stransko udeležbo Krajevna skupnost Motvarjevci, Motvarjevci 47, 9207 Prosenjakovci (v nadaljevanju: KSM), ki jo zastopata pooblaščenki KSM: Odvetnici Tanja Koračin Bohar in Monika Car, Slomškova ulica 1, 9000 Murska Sobota. Dne 29. 1. 2019 so zoper naveden sklep vložile pritožbo in priglasile stransko udeležbo naslednje osebe: Silva Geci, Motvarjevci 46, 9207 Prosenjakovci, Hari Viljem, Motvarjevci 50, 9207 Prosenjakovci, Istvan Molnar, Motvarjevci 59, 9207 Prosenjakovci, Darja Malek Jarh, Motvarjevci 40, 9207 Prosenjakovci in Alenka Kalman, Motvarjevci 39, 9207 Prosenjakovci, ki jih zastopa skupna pooblaščenka Odvetnica Emini Gjerek, Kranjčeva ulica 22, 9220 Lendava (v nadaljevanju: stranski udeleženci).

Ministrstvo za okolje in prostor, kot pritožbeni organ, je z odločbo št. 35402-17/2019-2 z dne 14. 6. 2019 odločilo, da se zgoraj navedenim pritožnikom prizna status stranskih udeležencev, da se pritožbama ugodi in se sklep št. 35405-434/2017-27 z dne 9. 1. 2019 odpravi, zadeva pa vrne upravnemu organu prve stopnje – naslovnemu organu v ponoven postopek in odločanje.

Iz odločbe pritožbenega organa izhaja, da so dejstva in okoliščine, pomembne za odločitev v zadevi, ostala nepopolno ugotovljena oziroma, da niso bila ugotovljene v taki meri, da bi lahko zaključili, da ne obstaja verjetnost, da bi imela pomemben vpliv na okolje in v posledici tega na zdravje in življenje ljudi. Navedeno je razlog za odpravo izpodbijanega sklepa ter vrnitev zadeve naslovnemu organu v ponovni postopek. V ponovnem postopku je moral naslovni organ ugotoviti postopek dopolniti tako, da ob presoji vplivnega območja bioplinarne, poleg navedb in pojasnil, kot jih navaja nosilec posega, vplivno območje presoja tudi upoštevajoč Uredbo o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13, 56/15 in 56/18), ki natančneje določa materialne pogoje za postavitve obstoječe bioplinarne in tako ugotoviti, ali obstaja verjetnost, da bo nameravani poseg imel možne vplive na okolje ali ne in nato ponovno odločiti o zahtevi za ugotovitev, ali je za nameravani poseg v okolje treba izvesti presojo vplivov na okolje ali ne.

Naslovni organ je dne 27. 8. 2019, v ponovnem predhodnem postopku, izvedel ustno obravnavo s terenskim ogledom, na lokaciji bioplinarne Motvarjevci, na naslovu Motvarjevci 48, 9207 Prosenjakovci (opredelitve do pripomb podanih na ustni obravnavi so navedene v poglavju Ustana obravnava tega sklepa).

Naslovni organ je dne 6. 9. 2019, s strani nosilca posega prejel: Opredelitev glede izjav stranskih udeležencev, podanih na ustni obravnavi v predhodnem postopku za obratovanje bioplinarne Motvarjevci (27. 8. 2019) z dne 4. 9. 2019. Opredelitvi je bilo priloženo pooblastilo

za zastopanje v upravnem postopku z dne 4. 9. 2019 za Odvetniško družbo Avbreht, Zajc in partnerji o.p., d.o.o. Tivolska cesta 50, 1000 Ljubljana.

Naslovni organ je stranske udeležence s pozivom št. 35405-434/2017-49 z dne 12. 9. 2019 pozval, da se opredelijo do prejete izjave nosilca posega ter predložijo vse morebitne dokaze, ki so pomembni v tem upravnem postopku.

Naslovni organ je v dneh 26. 9. 2019 in 2. 10. 2019 prejel odgovore stranskih udeležencev glede opredelitev nosilca posega na izjave stranskih udeležencev, podanih na ustni obravnavi dne 27. 8. 2019, in sicer:

- Odgovor glede opredelitev nosilca posega na izjave stranskih udeležencev, s strani Krajevne skupnosti Motvarjevci, Motvarjevci 47, 9207 Prosenjakovci, ki jo zastopata pooblaščenki odvetnici Tanja Koračin Bohar in Monika Car, Slomškova ulica 1, 9000 Murska Sobota, z dne 24. 9. 2019;
- Odgovor glede opredelitev nosilca posega na izjave stranskih udeležencev, s strani Silve Geci, Motvarjevci 46, 9207 Prosenjakovci, Harija Viljema, Motvarjevci 50, 9207 Prosenjakovci, Istvana Molnarja, Motvarjevci 59, 9207 Prosenjakovci, Darje Malek Jarh, Motvarjevci 40, 9207 Prosenjakovci, Alenke Kalman, Motvarjevci 39, 9207 Prosenjakovci, ki jih zastopa skupna pooblaščenka odvetnica Emina Gjerek, Kranjčeva ulica 22, 9220 Lendava, z dne 25. 9. 2019, s prilogami:
 - Pisno poslansko vprašanje dr. Lászla Göncza, št. 020-07116-602-1 z dne 12. 5. 2016;
 - Pisno poslansko vprašanje mag. Bojana Muršič, št. 020-07/16-0601/2 z dne 12. 5. 2016;
 - Odgovor na pisno poslansko vprašanje z dne 12. 5. 2019 inšpektorice za okolje, št. 06182-1046/2016 z dne 23. 5. 2016;
 - Zapisnik o opravljenem inšpekcijskem pregledu, št. 06182-629/2017-1 z dne 14. 3. 2017;
 - Pojasnilo direktorja Panvite EKOTEH d.o.o., Matjaža Duriča glede opravljenega inšpekcijskega pregleda Bioplinarne Motvarjevci z dne 1. 9. 2017;
 - Reševanje problematike bioplinarne v Motvarjevcih 48 ter seznanitev - odgovor, št. 354-215/2017/4 z dne 7. 8. 2017;
 - Zapisnik o opravljenem inšpekcijskem pregledu, št. 06182-629/2017-4 z dne 2. 8. 2017;
 - Pisno pojasnilo glede pokritja skladiščnih površin v bioplinarni Motvarjevci inšpektorice za okolje, št. 06182-629/2017-5 z dne 9. 8. 2017;
 - Odločbo o prekršku Inšpektorata RS za kmetijstvo, gozdarstvo, hrano in okolje, OE Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota, št. 710-635/2012 z dne 20. 8. 2012;
 - Obvestilo prijavitelju inšpektorice za okolje, št. 06181-2603/2016-4 z dne 22. 3. 2017.

Naslovni organ je nosilcu posega z dopisom št. 35405-434/2017-53 z dne 7. 10. 2019, posredoval odgovore stranskih udeležencev glede opredelitev nosilca posega na izjave stranskih udeležencev, podanih na ustni obravnavi dne 27. 8. 2019.

Naslovni organ je dne 4. 11. 2019, s strani nosilca posega prejel: Opredelitev glede izjav stranskih udeležencev iz dokumenta »Seznanitev strank z dokumentacijo upravnega postopka«, z dne 7. 10. 2019, št. 35405-434/2017-53.

Naslovni organ je stranske udeležence z dopisom št. 35405-434/2017-55 z dne 11. 11. 2019 seznanil z dokumentacijo v upravnem postopku.

Naslovni organ je nosilca posega seznanil z dejstvi in okoliščinami, pomembnimi za odločitev v predhodnem postopku, z dopisom št. 35405-434/2017-58 z dne 7. 5. 2020.

Nosilec posega je na seznanitev odgovoril z dopisom z dne 25. 5. 2020, in sicer: Opredelitev do dokumenta »Seznanitev z dejstvi in okoliščinami, pomembnimi za odločitev v ponovnem predhodnem postopku za poseg: obratovanje bioplinarne Motvarjevci« z dne 7. 5. 2020, št. 35405-434/2017-58 (prejetim dne 26. 5. 2020, v nadaljevanju: Odgovor na seznanitev 1). Odgovoru na seznanitev 1 je bil priložen inšpekcijski zapisnik št. 06182-1463/2020-2 z dne 15. 5. 2020, Inšpektorata RS za okolje in prostor, Območna enota Murska Sobota, Trg zmage 7, 9000 Murska Sobota (v nadaljevanju: inšpekcijski zapisnik št. 06182-1463/2020-2 z dne 15. 5. 2020).

Naslovni organ je stranske udeležence z dopisom št. 35405-434/2017-60 z dne 1. 6. 2020 seznanil z dokumentacijo v upravnem postopku.

Naslovni organ je dne 12. 6. 2020 prejel odgovor pooblaščenke stranskih udeležence - Emine Gjerek, glede opredelitev nosilca posega na dopis: Opredelitev do dokumenta »Seznanitev z dejstvi in okoliščinami, pomembnimi za odločitev v ponovnem predhodnem postopku za poseg: obratovanje bioplinarne Motvarjevci« z dne 7. 5. 2020, št. 35405-434/2017-58.

Naslovni organ je nosilca posega ponovno seznanil z dejstvi in okoliščinami pomembnimi za odločitev v predhodnem postopku, z dopisom št. 35405-434/2017-66 z dne 17. 6. 2020. Naslovni organ je navedenemu dopisu priložil Odgovor stranskih udeležencev z dne 12. 6. 2020.

Nosilec posega je na seznanitev odgovoril z dopisom z dne 26. 6. 2020, in sicer: Opredelitev do dokumenta »Seznanitev z dejstvi in okoliščinami, pomembnimi za odločitev v ponovnem predhodnem postopku za poseg: obratovanje bioplinarne Motvarjevci« z dne 17. 6. 2020, št. 35405-434/2017-66 (prejetim dne 29. 6. 2020, v nadaljevanju: Odgovor na seznanitev 2). Ker nosilec posega, po mnenju naslovnega organa v odgovoru ni navedel nobenih novih dejstev, navedeni odgovor s strani naslovnega organa, ni bil posredovan v ponovno izjasnitev stranskim udeležencem.

2. Pravna podlaga

V skladu s prvim odstavkom 51.a člena ZVO-1 mora nosilec nameravanega posega v okolje iz tretjega odstavka 51. člena tega zakona od ministrstva zahtevati, da ugotovi, ali je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje. Pri ugotovitvi iz prvega odstavka 51.a člena ZVO-1 ministrstvo upošteva merila, ki se nanašajo na značilnosti nameravanega posega v okolje, njegovo lokacijo in značilnosti možnih vplivov posega na okolje.

Obveznost presoje vplivov na okolje se ugotavlja v skladu z Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15 in 26/17).

V skladu s točko E Okoljska infrastruktura, E.I.5 Naprava za biološko obdelavo (postopka R3 in D8 po predpisih, ki urejajo odpadke), E.I.5.2 biološka predelava nenevarnih odpadkov, vključno

z anaerobno razgradnjo gnojevke, Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, je izvedba presoje vplivov na okolje obvezna, če zmogljivost znaša 50 t/dan. V skladu s točko E Okoljska infrastruktura, E.I.5 Naprava za biološko obdelavo (postopka R3 in D8 po predpisih, ki urejajo odpadke), E.I.5.3 biološka predelava nevarnih in nenevarnih odpadkov, Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, je izvedba predhodnega postopka obvezna, če zmogljivost znaša vsaj 1 t/dan.

Nosilec posega ima s strani naslovnega organa pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje za drugo napravo oziroma izvajanje dejavnosti po 82. členu ZVO-1 za predelavo odpadkov (gnoj in gnojevka, št. odp.: 02 01 06) s kapaciteto predelave: 8.760 ton odpadkov na leto in do 24 t/dan, št. 35472-82/2007-7 z dne 21. 12. 2007, ki je bilo spremenjeno z odločbo o spremembi veljavnosti št. 35472-14/2014 z dne 18. 2. 2014 (v nadaljevanju: OVD odpadki) in okoljevarstveno dovoljenje za emisije snovi v zrak št. 35430-13/2007-4 z dne 7. 1. 2007, ki je bilo spremenjeno z odločbo o spremembi veljavnosti št. 35431-4/2014-2 z dne 3. 3. 2014 (v nadaljevanju: OVD zrak). Iz priložene dokumentacije izhaja, da želi nosilec posega pridobiti okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje bioplinarne Motvarjevci, kjer se predelujejo biološko razgradljivi odpadki (gnoj in gnojevka, št. odp.: 02 01 06) s kapaciteto predelave: 8.760 ton odpadkov na leto in do 24 t/dan po 68. členu ZVO-1 za napravo, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega z dejavnostjo odstranjevanja ali predelave trupov živali ali odpadkov živalskega izvora z zmogljivostjo predelave več kot 10 ton na dan, z oznako dejavnosti 6.5., v skladu z Uredbo o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje večjega obsega (Uradni list RS, št. 57/15). Iz priložene dokumentacije izhaja, da ostaja maksimalna zmogljivost naprave – obstoječe bioplinarne Motvarjevci, na kateri se predelujejo biološko razgradljivi odpadki (gnoj in gnojevka, št. odpadka 02 01 06) ter znaša 8.760 ton na leto in 24 ton na dan, nespremenjena, glede na izdana, zgoraj citirana okoljevarstvena dovoljenja po 82. členu ZVO-1 za obdelavo odpadkov, ki jih je izdal naslovni organ.

Naslovni organ pojasnjuje, da je pri oceni vplivov že obstoječega objekta v predhodnem postopku treba upoštevati tako vplive, ki so posledica same gradnje objekta, kot njegove uporabe, s čimer se onemogoči zaobid pravil o presoji vplivov na okolje, ki določajo, da morajo biti vplivi na okolje upoštevani v najzgodnejši fazi postopka (tako tudi sodba Sodišča EU v zadevi C-196/16 in tudi sodba Upravnega sodišča opr. št. I U 1457/2018-9 z dne 25. 9. 2018). Glede na to, da količina biološko razgradljivih odpadkov (gnoj in gnojevka, št. odpadka: 02 01 06), ki se predelujejo na obstoječi bioplinarni Motvarjevci (24 ton/dan) presega prag, določen v točki E.I.5.3 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, je za poseg treba izvesti predhodni postopek.

Opis posega

Obratovanje Bioplinarne Motvarjevci sestoji iz več tehnoloških enot, in sicer:

- N1 sprejemni bazen za gnojevko,
- N2 sprejem koruznih sekancev, gnoja (zalognik) in strojnica bioplinarne,
- N3 gnilišče oziroma anaerobni fermentor,
- N4 postfermentor z vgrajenim plinohranom,
- N5 bazen za centrat (tekoči del po separaciji),
- N6 plinska bakla,
- N7 kogeneracija,
- N8 začasno skladišče za koruzne sekance,
- N9 strojno zgoščanje pregnite biomase,
- N10 začasno skladišče za strojno zgoščeno goščo,

- N11 črpališče za črpanje biomase na strojno zgoščanje,
- N12 transformatorska postaja.

Tehnološki proces predelave gnoja in gnojevke na bioplinarni Motvarjevci poteka na naslednji način:

Ravnanje s silažo/koruznimi sekanci, gnojem in gnojevko:

- N8 - začasno skladišče za koruzne sekance: na začasno skladišče za koruzne sekance, ki je razdeljeno na štiri prekate, pregrajene z vertikalnimi stenami, se v oktobru in novembru dovaža koruzna masa. Na tej lokaciji se v posebnem mobilnem stroju koruzna masa seka na manjše kose in skladišči do višine okoli 4 m. Deponirani koruzni sekanci se nalagajo v nagibu proti vstopnemu delu deponije in so pokriti s prekrivno ponjavo (UV stabilizirana polietilenska folija), ki se na mestu odvažanja koruznih sekancev (z zglobnim nakladalcem) postopno odstranjuje. Predvsem na stičnih mestih se po potrebi obteži s silažnimi obtežilnimi vrečami, da se zagotovi dobra zrakotesnost, posebej pa ob stenah začasnega skladišča. Izcedne vode iz deponije koruznih sekancev se iztekajo v bazen za gnojevko (N1). Padavinske vode iz pokritih delov začasnega skladišča za koruzne sekance se odvajajo v interno kanalizacijo za padavinske vode in nato na zelene površine (ponikanje). Obodne in vmesne stene so izvedene kot klasične armiranobetonske konstrukcije. Dno začasnega skladišča za koruzne sekance je asfaltirano in izvedeno v nagibu, ki omogoča odvajanje drenažnih vod v iztočno rešetko.
- N2 – sprejem koruznih sekancev (zalogovnik) in strojnica bioplinarne: koruzni sekanci se dnevno odvažajo v zalogovnik (N2), kjer se drobijo in sekajo na manjše delce in nato transportirajo s transporterji v fermentor. V zalogovnik N2 se dozira tudi gnoj iz sosednje farme, na način, da se ga vanj iz zglobnega nakladalca direktno pretrese, tako da se zagotovi čim krajšo pot gnoja pri prostem padu in se tako tudi zmanjša možnost širjenja neprijetnih vonjav. Koruzne sekance in gnoj se sprejema v zaprti hali.
- N1 - sprejemni bazen za gnojevko: sprejemni bazen za gnojevko predstavlja armiranobetonski zbirni bazen, ki je pokrit. Kapacitete sprejemnega bazena za gnojevko znaša 100 m³. Le ta ima odprtino, ki je odprta samo pri doziranju gnojevke. Doziranje gnojevke poteka po zaprtem sistemu, direktno iz cisterne (25 m³), s katero se pripelje gnojevka na lokacijo. Pretakanje poteka gravitacijsko, direktno v odprtino na pokrovu N1, preko cevi, tako, da gnojevka ne pride v stik z okoljem in posledično onesnaženje tal oziroma vode ni možno.

Anaerobna fermentacija:

- N3 - fermentor (gnilišče): anaerobna obdelava substrata se izvaja v fermentorju mezofilnega tipa pri temperaturi med 36°C in 38°C s popolnim premešanjem, volumna 3.250 m³. Doziranje vseh vrst substrata v fermentor je avtomatizirano v vnaprej nastavljenih časovnih intervalih. V reaktorju je vgrajeno eno vertikalno, eno horizontalno mešalo in eno vertikalno pomožno mešalo, ki se uporablja le občasno. Pomožno mešalo ni povezano na omrežje električne instalacije, ampak se v redkih primerih uporabe priključi na prevozni traktor. Mešala zagotavljajo dobro premešanje dovedenega substrata z obstoječo maso v reaktorju, dodatno k temu pa preprečujejo pojav plavajoče gošče in usedanja gošče na dno fermentorja. Obratovanje mešal je avtomatizirano. Reaktor je ogrevan z v reaktorju vgrajenimi vroče vodnimi cevni ogrevali. Temperatura in nivo gošče v reaktorju se stalno kontrolirata. Pri anaerobnem procesu nastali bioplin se odreja preko odjemnika bioplina po cevovodu v

postfermentor s plinohranom.

Za eventualno potrebno zmanjšanje koncentracije H₂S v bioplinu, se v reaktor po potrebi vpihava manjša količina zraka. Del H₂S se tako s pomočjo bakterij, ki oksidirajo žveplo, razgradi v čisto žveplo. V ta namen je vgrajena naprava za izločanje H₂S, ki obsega posebno puhalo za vpihavanje zraka in pripadajočo cevno armaturo. Naprava za izločanje H₂S je iz varnostnih razlogov tako izvedena, da omogoča vpihavanje zraka do največ 10 % volumske proizvodnje bioplina, torej pod spodnjo mejo eksplozivne mešanice zrak/bioplina.

Fermentor in postfermentor sta klasične armiranobetonske izvedbe s toplotno izolacijo talne plošče, obodnih sten in stropne plošče in je delno vkopano v teren. Na obodu betonske konstrukcije je pod vrhom vgrajeno revizijsko okno z brisalnikom in svetilko.

V fermentorju je vgrajen zvezni merilnik nivoja, merilniki temperature, mejno nivojsko stikalo in analizator bioplina. Za občasno čiščenje prelivne cevi iz gnilišča je vgrajen elektromagnetni ventil. V fermentorju so ustvarjeni optimalni pogoji za anaerobni proces razpadanje organske mase na bioplina, ki je v bistvu 2/3-ska mešanica metana (CH₄) in 1/3 drugih plinov. Preostali anorganski ostanki so pomešani v vodni masi, ki predstavlja bio-gnojilo.

Pri anaerobnem procesu nastali bioplina se odvaja preko odjemnika bioplina po cevovodu v postfermentor (bazen pregnite biomase in plinohran) - N4.

- N4 - postfermentor z vgrajenim plinohranom: po anaerobni obdelavi v fermentorju se gošča gravitacijsko preliha v bazen pregnite biomase in plinohran. Obenem v bazenu še naprej poteka manj intenzivna anaerobna obdelava, tudi ta pri mezofilnih pogojih. V bazenu je vgrajeno horizontalno mešalo za homogenizacijo vsebine bazena. Koristna prostornina bazena za pregnito biomaso - postfermentorja je 1.000 m³, prostornina plinohrana pa 800 m³. Bazan/plinohran se istočasno koristi tudi za shranjevanje bioplina. Zgornji del bazena je prekrit s pokrovom in membrano plinohrana. Bioplina se skladišči med prekritjem in pregnito biomaso. Plinohran je nizkotlačne izvedbe z maksimalnim nadtlakom 3 mbar in je opremljen z varnostnim nad in podtlačnim ventilom. Objekt je klasične armiranobetonske izvedbe in je obsut z zemljo do vrha betonskega dela bazena. Bioplina se odvaja po cevovodu v peščeni filter (za odstranjevanje trdnih delcev) in od tu na kogeneracijo oziroma ob neobratovanju kogeneracije na plinsko baklo.
- N9 - strojno zgoščanje pregnite biomase: iz bazena pregnite mase se gošča črpa v črpališče za strojno zgoščanje, ki je nameščeno v strojnici. Tu se pregnita masa zgošča na najmanj 25% suhe snovi. Filtrat se odvaja v bazen za centrat – N5.
- N5 - bazen za centrat (tekoči del po separaciji): v bazen za centrat, ki je volumna 170 m³ se izteka tekoči del pregnitega blata po separaciji (ca. 25 m³/dan, kar je ca. 9.125 m³/leto). Z dvema vgrajenima potopnima črpalkama se vsebina bazena črpa v transportno vozilo - cisterno, ki se jo v času gnojenja odvaža na njivske površine kot gnojilo. V bazen za centrat se odvajajo izcedne vode iz deponije strojno zgoščene gošče (N10).
- N7 – kogeneracija: iz plinohrana se bioplina vodi prek peščenega filtra, kondenznih loncev in plinskega puhala v kogeneracijsko enoto. Vgrajena je tipska kogeneracija kontejnerska enota z nameščenim motorjem na notranje izgorevanje s pogonskim gorivom na bioplina. Tehnični podatki za kogeneratorsko enoto:
 - Proizvajalec: GE Jenbacher
 - Modul : JMC 316GS-B.LC
 - Oznaka :J E322
 - Št. agregata: 530976 1
 - Številka motorja: 530977 1

→ Nazivna električna moč je 835 kWh in nazivna toplotna moč je 960 kWh.

Električna energija, pridobljena na kogeneratorski enoti, se preko električne napeljave odvaja v javno električno omrežje.

- N6 - plinska bakla: v primeru neobratovanja kogeneracijske enote zaradi vzdrževalnih del višek bioplina izgoreva na plinski bakli, ki je nameščena na armiranobetonski temelj. Maksimalni volumski pretok bioplina na bakli je 400 m³/h.
- N12 - transformatorska postaja: za potrebe bioplinarne je zgrajena transformatorska postaja z močjo ene enote 1.000 kVA za oddajanje električne energije in druge 400 kVA za napajanje porabnikov bioplinarne.
- N10 - začasno skladišče za strojno zgoščeno goščo: strojno zgoščena gošča se začasno skladišči na začasnem skladišču (nadkrita ploščad) za strojno zgoščeno goščo, od tu pa se v času, ko je to dovoljeno, kampanjsko odvažna na obdelovalne površine kot organsko gnojilo (v lasti in upravljanju skupine Panvita). Dnevna količina pregnite biomase/odpadne gošče po dehidraciji je ca. 20 m³. Volumen začasnega skladišča za strojno zgoščeno goščo znaša ca. 3.600 m³. Višina obodnega zidu ob deponiji strojno zgoščene gošče je 2 m. Začasno skladišče (N 10) strojno zgoščene gošče služi kot skladišče le te, predvsem v zimskih mesecih ter v poletnih mesecih, ko deponije zaradi zakonskih omejitev ni možno prazniti z odvozom digestata na obdelovalne površin.

Naslovni organ je, v skladu s četrtem odstavkom 51a. člena ZVO-1, z dopisom št. 35405-434/2017-5 z dne 3. 4. 2018 zaprosil ministrstva in organizacije iz tretjega odstavka 52. člena ZVO-1, da v 21 dneh od prejema zaprosila pošljejo pisno mnenje o tem, ali je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje s stališča njihove pristojnosti. Poziv je bil posredovan na: Ministrstvo za zdravje, Direktorat za javno zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: MZ) ter Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Dunajska 22, 1000 Ljubljana.

Naslovni organ je prejel mnenje MZ št. 354-66/2018-8 z dne 26. 4. 2018 s priložo: Mnenje o tem, ali je s stališča varovanja zdravja ljudi za nameravani poseg: bioplinarna Motvarjevci treba izvesti presojo vplivov na okolje št. 354-85/18-4/256 z dne 24. 4. 2018.

Naslovni organ je dne 23. 5. 2018 prejel dopolnitev mnenja MZ št. 354-66/2018-11 s priložo: Mnenje o tem, ali je s stališča varovanja zdravja ljudi za nameravani poseg: bioplinarna Motvarjevci treba izvesti presojo vplivov na okolje št. 354-85/18-5/256 z dne 16. 5. 2018.

Iz mnenja MZ izhaja, da obratovanje bioplinarne lahko pomembno vpliva na zdravje in počutje ljudi, in sicer kot:

- vpliv na kakovost zunanjega zraka (razpršene emisije vonja, razpršene emisije prahu in emisijami iz kogeneracijske naprave),
- kumulativni vpliv zaradi emisij amonijaka, vonja in prahu iz »prašičje« farme v neposredni bližini,
- obremenjevanje okolja s hrupom zaradi obratovanja naprave in prometa z motornimi vozili,
- vpliv na kakovost pitne vode

ter da je s stališča varovanja zdravja ljudi treba izvesti presojo vplivov na okolje.

Nosilec posega se je skladno s pozivom naslovnega organa 35405-434/2017-10 z dne 23. 5. 2018 in dopolnitvijo poziva št. 35405-434/2017-12 z dne 28. 5. 2018, v dopisu št. 35405-434/2017-14 z dne 11. 6. 2018 opredelil do mnenja MZ. Glede vpliva na kakovost zunanjega zraka (razpršene emisije vonja, razpršene emisije prahu in emisijami iz kogeneracijske naprave

Z1), ki ga MZ navaja v mnenju, se je nosilec posega opredelil, da bioplinarna Motvarjevci že 10 let obratuje skladno z izdanimi OVD zrak in ustrezno izpolnjuje zahteve, kar je podkrepil z Oceno letnih emisij snovi v zrak za leto 2017, ki ga je marca 2018 izdelal Nacionalni laboratorij za zdravje okolje in hrano, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor (v nadaljevanju: NLZOH) ter Poročilom o meritvah emisije snovi v zrak iz kogeneracijske enote Jenbacher v bioplinarni Motvarjevci, ki jo je aprila 2017, pod št. 211b-09/1413-16/1/PR izdelal NLZOH. Nadalje nosilec posega pojasnjuje, da v neposredni bližini obratuje piščančja farma. V zvezi s kumulativnimi vplivi emisij amonijaka, ki lahko povzročata neprijetne vonjave, nosilec posega navaja, da se na bioplinarni izvajajo ukrepi, ki zmanjšujejo emisije vonja in so natančneje opisani v poglavju Emisije snovi v zrak in smrad tega sklepa. V povezavi s hrupom se je nosilec posega opredelil, da je maksimalna dovoljena kapaciteta predelave 24 ton odpadkov na dan, kar posledično pomeni, da na dan kot posledica obratovanja bioplinarne, pripelje pet pettonskih dostavnih vozil. Obenem iz zahteve za izvedbo predhodnega postopka izhaja, da ima nosilec posega za obratovanje bioplinarne Motvarjevci pridobljeno uporabno dovoljenje št. 351-1116/2009-11(0307) z dne 9. 11. 2009, ki ga je izdala Upravna enota Murska Sobota, Oddelek za okolje in prostor, Kardoševa ulica 2, 9000 Murska Sobota (v nadaljevanju: uporabno dovoljenje). Iz uporabnega dovoljenja izhaja, da naprava – bioplinarna Motvarjevci, ne povzroča čezmerne obremenitve okolja s hrupom. V zvezi z vplivom bioplinarne na kakovost pitne vode nosilec posega pojasnjuje, da se na bioplinarni Motvarjevci izvajajo ukrepi, ki preprečujejo, da bi prišlo do onesnaženja tal ter vode, in sicer: vsi procesi so vodeno avtomatsko z dodatnim nadzorom varovanja (človek). Zbirni bazen je armiranobetonske izvedbe. Za vse bazene so bili pred izdajo uporabnega dovoljenja izvedeni tlačni in vodni testi. V internih napeljavah, kjer se pretakajo substrat in nato digestat, je urejena kontrola pretakanja po ceveh preko merilcev pretoka le teh. Volumni (N1 - Sprejemni bazen za gnojevko, N4 - Postfermentor z vgrajenim plinohranom, N3 - Gnilišče oz. anaerobni fermentor, N5 - Bazeni za centrat (tekoči del digestata), N11 - Črpališče za črpanje biomase na strojno zgoščanje) se merijo s pomočjo sond. Za zagotavljanje ustrezne kakovosti digestata se opravljajo redne analize skladno z zahtevami.

Dopolnjeno vlogo je naslovni organ ponovno posredoval MZ s pozivom št. 35405-434/2017-15 z dne 13. 6. 2018. Naslovni organ je prejel mnenje MZ št. 354-66/2018-15 z dne 11. 7. 2018 s priložo: Mnenje o tem, ali je s stališča varovanja zdravja ljudi za nameravani poseg: bioplinarna Motvarjevci treba izvesti presojo vplivov na okolje št. 354-85/18-7/256 z dne 6. 7. 2018. Iz mnenja MZ izhaja, da obratovanje bioplinarne Motvarjevci najverjetneje ima lahko pomemben vpliv na zdravje ljudi, predvsem kot posledica smradu. Vpliv se lahko izraža kot glavobol, slabost, draženje sluznice ali odsotnost dobrega počutja zaradi smradu. Iz mnenja izhaja, da bi bilo s stališča varovanja zdravja ljudi treba izvesti presojo vplivov na okolje.

Nosilec posega se je skladno s pozivom naslovnega organa 35405-434/2017-18 z dne 1. 8. 2018 v dopisu št. 35405-434/2017-19 z dne 1. 9. 2018 ponovno opredelil do mnenja MZ, in sicer je navedel, da bioplinarna izpolnjuje vse predpisane okoljevarstvene zahteve za ustrezno in zakonsko skladno obratovanje. Obenem je nosilec posega navedel, da so skladno z zakonodajo določene maksimalne dovoljene vrednosti posameznih snovi v zraku na izpustu, ki temeljijo na skrbi za zdravje ljudi, na način, da se pri določanju mejnih vrednosti posameznih snovi, določenih v predpisih okoljevarstvenega področja, upoštevajo mejne delovne koncentracije (v nadaljevanju: MDK), ki veljajo za delovno okolje ljudi. Glede na navedeno nosilec posega smatra, da je na ta način zagotovljeno varno okolje z vidika na zdravje ljudi za osebe, ki so zaposlene na bioplinarni in posledično ne predstavlja nevarnosti za bližnje stanujoče.

Naslovni organ ugotavlja, da v Sloveniji ne obstaja pravno zavezujoča zakonodaja, ki bi predpisovala standarde okoli vonjav. Učinkovito obratovanje tehnik čiščenja odpadnih plinov je

mogoče nadzorovati s pomočjo obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak, skladno z izdanim OVD zrak. Glede na zahteve izdanega OVD zrak se na bioplinarni Motvarjevci izvaja obratovalni monitoring na izpustu Z1 iz kogeneracijske enote s periodo meritev na 3 leta. Iz rezultatov obratovalnega monitoringa na izpustu iz kogeneracijske enote Z1 je razvidna skladnost emisije snovi v zrak glede na predpisano zakonodajo in izdan OVD zrak oz. ni razvidnega preseganja mejnih vrednosti za noben predpisan parameter (celotni prah, ogljikov monoksid, dušikovi oksidi, formaldehid, temperature plinov in tlak plinov).

Naslovni organ nadalje ugotavlja (tudi na podlagi izvedene ustne obravnave s terenskim ogledom z dne 27. 8. 2019), da se na bioplinarni Motvarjevci sicer izvajajo ukrepi za preprečitev neprijetnih vonjav ter preprečitev emisij v zrak, da pa ustreznost oziroma primernost ukrepov, ki se izvajajo na bioplinarni Motvarjevci, za preprečitev pomembnih vplivov emisij v zrak (neprijetne vonjave) na zdravje ljudi, ni izkazana s strokovnimi dokazili, posledično pa v predhodnem postopku naslovni organ ne more z gotovostjo ugotoviti, da je vpliv obratovanja bioplinarne Motvarjevci nepomemben (oziroma ne more ugotoviti, da obratovanje bioplinarne ne vpliva pomembno, predvsem na zdravje ljudi).

Naslovni organ do izdaje tega sklepa ni dobil mnenja Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Dunajska 22, 1000 Ljubljana.

V okviru predmetnega upravnega postopka je naslovni organ meseca maja 2018 prejel mnenje Javnega Zavoda Krajinski park Goričko, Grad 191, 9264 Grad, v katerem je bilo izpostavljeno, da prihaja na območju vzhodnega Gorička do velike izgube travnikov, kar bi lahko bila posledica sejanja koruze za bioplinarno.

Nosilec posega se je skladno s pozivom naslovnega organa 35405-434/2017-10 z dne 23. 5. 2018 in dopolnitvijo poziva št. 35405-434/2017-12 z dne 28. 5. 2018, v dopisu št. 35405-434/2017-14 z dne 11. 6. 2018 opredelil do mnenja Javnega Zavoda krajinski park Goričko, in sicer, da se koruzna silaža, ki se poleg gnojevke predeluje v bioplinarni Motvarjevci, pridobiva izključno iz polj družbe Panvita d.d. in da na račun gojenja koruze za to in ostale bioplinarne, ki so v lasti Panvite Ekoteh d.o.o., ni bilo v zadnjih 13 letih, odkar se družba ukvarja s pridobivanjem bioplina, uničenega nobenega travnika.

Nadalje je v okviru obravnavanega upravnega postopka naslovni organ dne 16. 7. 2018 prejel dokument: Seznanitev organa s pripombami in mnenji krajanov Motvarjevci v zvezi z zahtevo za predhodni postopek družbe Panvita Ekoteh d.o.o., Lendavska 5, 9000 Murska Sobota, Bioplinarna Motvarjevci, objavljeno dne 13. 6. 2018, ki ga je pod št. 1341/2018 z dne 12. 7. 2018 (v nadaljevanju: Pripombe in mnenje krajanov) pripravila odvetnica Emina Gjerek. Zadevi je bilo priloženo pooblastilo z dne 23. 1. 2018, v katerem Občina Moravske Toplice, Kranjčeva ulica 3, 9226 Moravske Toplice, pooblašča odvetnico Emino Gjerek, Kranjčeva ulica 22, 9220 Lendava. Iz dokumenta izhaja:

- 1.1 da so v vlogi ugotovljene pomanjkljivosti oz. nedoslednosti glede lokacije bioplinarne Motvarjevci, in sicer, da se poseg ne nahaja le v bližini naselja Prosenjakovci, pač pa v naselju Motvarjevci v neposredni bližini stanovanjskih hiš, verskega objekta, znotraj Natura območja, Krajinskega parka Goričko ter v neposredni bližini kulturne dediščine, z evidenčnimi - Domačija Voglerovo (EŠD: 22247) ter v neposredni bližini piščančje farme. V oddaljenosti le nekaj kilometrov pa se nahaja bioplinarna v Dobrovniku;
- 1.2 da so krajanje dnevno izpostavljeni neprijetnim vonjavam, ki niso običajne za ruralno območje, saj je prisoten intenzivni vonj po gnitju, razkroju, plesni in silaži. Obenem v mnenju in pripombah prerokajo navedbe vlagatelja, da silaža nima neprijetnega vonja in da je pokrita s PVC folijo ter da se prašni delci silaže z vetrom širijo po okolici, kar lahko vpliva na zdravje;

1.3 da je okolje obremenjeno s hrupom, ki ga povzročajo tako tovorna vozila, nakladač kot tudi motorji naprav v bioplinarni. Obenem je v mnenju in pripombah krajanov navedeno, da krajan prerekajo navedbe glede maksimalnega števila dostavnih ali tovornih vozil na dan. Obenem se jim poraja dvom glede količine in vrste predelave odpadkov glede na velikost plinohrama, ki znaša, kot izhaja iz vloge, 11.000 m³. Vprašljiv se jim zdi tudi nadzor nad količino, vrsto in izvorom predelave odpadkov ob morebitni manipulaciji ter jamčenje države, da jim morebitna zloraba ne bi povzročila nepopravljive škode na zdravju, glede na bližino oz. neposredno izpostavljenost emisijam;

1.4 da nosilec posega ne obratuje skladno z izdanimi OVD, kar utemeljujejo z ugotovitvami, da upravljalec ni dosledno poročal glede emisij snovi v zrak iz kogeneracijske enote, leta 2016 ni oddal poročila o ravnanju z odpadki, prav tako pa je pred letom 2017 posredoval zadnji monitoring leta 2013.

1.5 obenem izpostavljajo skrb za podzemno vodo ter strah pred nevarnostjo eksplozije.

Nosilec posega se je, skladno s pozivom naslovnega organa 35405-434/2017-18 z dne 1. 8. 2018, v dopisu št. 35405-434/2017-19 z dne 1. 9. 2018 opredelil do navedenih mnenj in pripomb, in sicer:

- V zvezi s pripombo navedeno pod točko 1.1, nosilec posega navaja, da se strinja z opisom lokacije. Obenem naslovni organ pojasnjuje, da je opis vključen v zahtevi za izvedbo predhodnega postopka.
- V zvezi s pripombami, navedenimi pod točko 1.2, nosilec posega navaja, da razume zaskrbljenost krajanov za svoje zdravje. Nosilec posega navaja, da so v slovenski zakonodaji določene maksimalne dovoljene vrednosti posameznih snovi v zraku na izpustu, ki temeljijo na skrbi za zdravje ljudi, na način, da se pri določanju mejnih vrednosti posameznih snovi določenih v predpisih okoljevarstvenega področja, upoštevajo MDK, ki veljajo za delovno okolje ljudi. Glede na navedeno nosilec posega smatra, da je na ta način zagotovljeno varno okolje z vidika na zdravje ljudi za osebe, ki so zaposlene na bioplinarni in posledično ne predstavlja nevarnosti za bližnje stanujoče. Glede na navedeno nosilec posega zaključuje, da je iz naslova neprijetnih vonjav nemogoče in neustrezno razvrščati bioplinarno Motvarjevci med tiste naprave, ki bi lahko imele negativne vplive na okolje oziroma zdravje ljudi. Obenem nosilec posega poudarja, da v Sloveniji ni ustrezne zakonodaje, ki bi predpisovala mejne vrednosti oziroma koncentracije kemijskih spojin oziroma elementov, ki lahko pri ljudeh povzročajo zaznavanje neprijetnih vonjav na način, da imajo le te negativne vplive na njihovo zdravje.

Naslovni organ ugotavlja, da v Sloveniji res ne obstaja pravno zavezujoča zakonodaja, ki bi predpisovala standarde okoli vonjav. Učinkovito obratovanje tehnik čiščenja odpadnih plinov je mogoče nadzorovati s pomočjo obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak skladno z izdanim OVD zrak, kar pa nosilec posega izvaja in izkazuje skladnost, kar je dodatno obrazloženo v poglavju Emisije snovi v zrak in smrad tega sklepa. Obenem naslovni organ ugotavlja, da se na območju bioplinarne izvajajo ukrepi, ki preprečujejo emisije neprijetnega vonja ter prašnih delcev v okolje, in sicer: bazen za gnojevko (N1) je pokrit, z odprtino, ki je odprta samo ob doziranju gnojevke. Doziranje koruznih sekancev in gnoja v zalogovnik (N2) se izvaja znotraj stavbe, tako, da je zmanjšana možnost prašenja v okolico. Na lokaciji bioplinarne Motvarjevci se odpadki (gnoj in gnojevka) ne skladiščijo, doziranje poteka sproti, s čimer se zmanjšuje možnost emisij neprijetnih vonjav. Strojno zgoščena gošča (dehidrirano blato) se začasno skladišči v skladišču, ki ga predstavlja nadkrita ploščad z nadstreškom in višino obodnega zidu 2 m. Objekt bioplinarne je ograjen z betonsko ograjo, višine 4 m – ki predstavlja obodne stene začasnega skladišča za koruzne sekance, kar prav tako zmanjšuje možnost prašenja v okolico bioplinarne. Po navedbah nosilca posega je tudi začasno skladišče za koruzne sekance (N8) pokrito s prekrivno ponjavo (UV stabilizirana polietilenska folija), ki se na mestu odvažanja koruznih sekancev postopno odstranjuje in je

na stičnih mestih po potrebi obtežena s silažnimi obtežilnimi vrečami, da se zagotovi dobra zrakotesnost. Naslovni organ, glede na vsebino zapisnikov IRSOP, OE Murska Sobota št. 06182-629/2017-1 z dne 14. 3. 2017 ter št. 06182-629/2017-4 z dne 2. 8. 2017, ki predstavljajo del spise dokumentacije, ugotavlja, da navedba, da je začasno skladišče za koruzne sekance pokrito s prekrivno folijo, s čimer so zmanjšane emisije snovi v zrak, ne drži. Iz zapisnikov namreč izhaja, da silaža v času ogledov ni pokrita ter dalje, da nosilec posega ni izvedel ukrepov za zmanjšanje emisij snovi v zrak in ni zagotovil prekritja skladiščnih površin v skladu s 2.2. točko OVD zrak. Da navedba nosilca posega, da je silaža pokrita, ne drži, je bilo ugotovljeno tudi na terenskem ogledu dne 27. 8. 2019.

Nadalje naslovni organ ugotavlja, da iz mnenja MZ št. 354-66/2018-15 z dne 11. 7. 2018 s priložo: Mnenje o tem, ali je s stališča varovanja zdravja ljudi za nameravani poseg: bioplinarna Motvarjevci treba izvesti presojo vplivov na okolje, št. 354-85/18-7/256 z dne 6. 7. 2018, izhaja, da ima obratovanje bioplinarne Motvarjevci najverjetneje lahko pomemben vpliv na zdravje ljudi, predvsem kot posledica smradu. Vpliv se lahko izraža kot glavobol, slabost, draženje sluznice ali odsotnost dobrega počutja zaradi smradu, zaradi česar lahko pride do pomembnih vplivov na okolje in zdravje ljudi. Da lahko zaradi obratovanja bioplinarne prihaja do pomembnega vpliva na zdravje ljudi, izhaja tudi iz mnenja NIJZ, podanega na ustni obravnavi s terenskim ogledom z dne 27. 8. 2019. Iz mnenja NIJZ z dne 27. 8. 2019 tudi izhaja, da se vpliv, ki ga obratovanje bioplinarne lahko povzroči na zdravje ljudi, ne more primerjati med osebami, ki so na napravi zaposlene 8 ur na dan in osebami, ki stalno prebivajo v tem okolju.

Naslovni organ ugotavlja (tudi na podlagi izvedene ustne obravnave s terenskim ogledom z dne 27. 8. 2019), da se na bioplinarni Motvarjevci sicer izvajajo ukrepi za preprečitev neprijetnih vonjav ter preprečitev emisij v zrak, da pa ustreznost oziroma primernost ukrepov, ki se izvajajo na bioplinarni Motvarjevci, za preprečitev pomembnih vplivov emisij v zrak (neprijetne vonjave) na zdravje ljudi, ni izkazana s strokovnimi dokazili, posledično pa v predhodnem postopku naslovni organ ne more z gotovostjo ugotoviti, da je vpliv obratovanja bioplinarne Motvarjevci nepomemben. Glede na navedeno naslovni organ ne more slediti oceni nosilca posega, da je iz naslova neprijetnih vonjav nemogoče in neustrezno razvrščati bioplinarno Motvarjevci med tiste naprave, ki bi lahko imele negativne vplive na okolje oziroma zdravje ljudi.

- V zvezi s pripombami, navedenimi pod točko 1.3, nosilec posega navaja, da glede na maksimalno kapaciteto bioplinarne, ki znaša 24 ton/dan, na lokacijo na dnevnem nivoju pripelje 5 dostavnih vozil (pet tonska dostavna vozila), vir emisije hrupa pa predstavlja tudi nakladalec silaže. Iz poročila: Ocenjevanje hrupa v okolju Bioplinarne Motvarjevci, ki ga je novembra 2016 izdelal NLZOH izhaja, da naprava ne obremenjuje okolja prekomerno s hrupom. Nosilec posega se je v dopolnitvi z dne 11. 6. 2018 opredelil, da je velikost postfermentorja 1.000 m³ in plinohrama 800 m³ ter navedel, da je v zahtevku z dne 4. 12. 2017 prišlo do napake. Vezano na nadzor nad količino, vrsto in izvorom odpadkov iz zahteve za izvedbo predhodnega postopka izhaja, da ima nosilec izdan OVD za odpadke, ki dovoljuje kapaciteto predelave 8.760 ton odpadkov št. 02 01 06 na leto. Iz OVD odpadki izhaja, da mora nosilec posega voditi evidenco o vrsti, količini in imetniku prevzetih odpadkov, skladiščenih odpadkih, predelanih odpadkih, oddanih predelanih odpadkih in ravnanju s preostanki odpadkov. Najkasneje do 31. marca tekočega leta mora naslovnemu organu dostaviti poročilo o prevzetih odpadkih drugih imetnikov in njihovi predelavi. Iz evidenčnih listov, ki opredeljujejo: pošiljatelja in prevzemnika odpadka, vrsto in količino odpadka, itd. izhaja, da je bilo na bioplinarni Motvarjevci v letu 2016 prevzeto 7.463 ton odpadkov, v letu 2017 7.967 ton, v letu 2018 7.391 ton in v letu 2019 8.571 ton odpadkov št. 02 01 06 (gnoj in gnojevka).

- V zvezi s pripombami, navedenimi pod točko 1.4, nosilec posega navaja, da bioplinarna obratuje že 10 let, v tem času so napravo obiskale različne inšpekcijske službe, ki preverjajo ustreznost obratovanja, da pa v tem času ni bila izdana še nobena prekrškovna odločba. Naslovni organ ugotavlja, da navedba nosilca posega ne drži, saj iz spisne dokumentacije izhaja, da je bila s strani IRSOP OE Murska Sobota izdana Odločba o prekršku št. 710-635/2012 z dne 20. 8. 2012. Naslovni organ pojasnjuje, da ustreznost obratovanja naprave preverjajo razne inšpekcijske službe. V kolikor prihaja do kršitev, je v pristojnosti inšpekcijske službe, da odredi primerne inšpekcijske ukrepe v skladu s svojimi pristojnostmi. Dalje pa naslovni organ pojasnjuje, da je namen predhodnega postopka samo ugotovitev, ali ima lahko poseg pomembne vplive na okolje ter zdravje in premoženje ljudi in je posledično za poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.
- V zvezi s pripombo, navedeno pod točko 1.5, naslovni organ pojasnjuje, da so ukrepi, ki se izvajajo za zaščito podzemne vode, opredeljeni v zahtevi za izvedbo predhodnega postopka ter v poglavju Emisije snovi v tla in vode obrazložitev tega sklepa in jih zato še enkrat ne navaja. Glede strahu pred eksplozijami naslovni organ pojasnjuje, da je za varno obratovanje bioplinarne izdelan Požarno-varnostni načrt, ki predvideva ukrepe v zvezi z varstvom pred požari. Vsa oprema potencialne eksplozije je izvedena in inštalirana v EX opremi. Obenem iz zahteve za izvedbo predhodnega postopka izhaja, da je naprava za izločanje H₂S izvedena tako, da omogoča vpihavanje zraka do največ 10 % volumske proizvodnje bioplina, torej pod spodnjo mejo eksplozivne mešanice zrak/bioplina. Glede na navedeno naslovni organ ugotavlja, da se na bioplinarni izvajajo ukrepi, ki preprečujejo nastanek eksplozije, obenem je izdelan Požarno-varnostni načrt, ki predvideva ukrepe v zvezi z varstvom pred požari.

Naslovni organ je dne 27. 8. 2019 izvedel ustno obravnavo s terenskim ogledom, na lokaciji bioplinarne Motvarjevci, na naslovu Motvarjevci 48, 9207 Prosenjakovci. Ustne obravnave so se udeležili nosilec posega, vsi stranski udeleženci in sicer:

- stranska udeleženka Krajevna skupnost Motvarjevci s pooblaščenko Odvetnico Tanjo Koračin Bohar, Slomškova ulica 1, 9000 Murska Sobota (v nadaljevanju: stranska udeleženka KSM)
- stranski udeleženci Silva Geci, Motvarjevci 46, 9207 Prosenjakovci, Hari Viljem, Motvarjevci 50, 9207 Prosenjakovci, Istvan Molnar, Motvarjevci 59, 9207 Prosenjakovci, Darja Malek Jarh, Motvarjevci 40, 9207 Prosenjakovci in Alenka Kalman, Motvarjevci 39, 9207 Prosenjakovci s skupno pooblaščenko Odvetnico Emينو Gjerek, Kranjčeva ulica 22, 9220 Lendava (v nadaljevanju: stranski udeleženci)

ter predstavnika Nacionalnega inštituta za javno zdravje (v nadaljevanju: NIJZ) s pooblastilom MZ. Na ugotovitve s terenskega ogleda ter izjave stranskih udeležencev se je nosilec posega opredelil v dokumentu: Opredelitev glede izjav stranskih udeležencev, podanih na ustni obravnavi v predhodnem postopku za obratovanje bioplinarne Motvarjevci (27. 8. 2019) z dne 4. 9. 2019. Stranski udeleženci so na ustni obravnavi v zvezi s posegom podali naslednje pripombe, predvsem v zvezi z vplivom na zdravje ljudi. Glede na to, da se je naslovni organ do nekaterih pripomb opredelil že v točkah 1.1 do 1.5 tega sklepa, so v nadaljevanju povzete le pripombe, do katerih še ni bila podana opredelitev.

2.1 Stranska udeleženka KSM je želela pojasnilo, čemu služi vloga za ta predhodni postopek, ki je bila vložena 7. 11. 2017, če je obseg obratovanja nespremenjen v primerjavi z letom 2007 – 2014, Panvita Ekoteh d.o.o. pa ime že OVD po 82. Členu ZVO-1.

Naslovni organ pojasnjuje, da je bila zahteva za začetek predhodnega postopka vložena na podlagi zahteve, ki izhaja iz sklepa naslovnega organa sklep št. 35407-3/2017-3 z dne 22. 9. 2017 oziroma določil Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo

vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15 in 26/17). Natančneje je pravna podlaga za začetek predhodnega postopka razložena v poglavju 2. Pravna podlaga tega sklepa.

Naslovni organ dalje pojasnjuje, da je nosilec posega leta 2007 s strani naslovnega organa pridobil okoljevarstvena dovoljenja po 82. členu ZVO-1 (zrak, odpadki). V letu 2007 veljavna Uredba o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 97/04, 71/07) bioplinarne Motvarjevci ni umeščala med naprave, ki povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, saj ni v celoti predstavljala dejavnosti iz točke 6.5 »Odstranjevanje ali predelava živalskih trupov in živalskih odpadkov«. Nosilec posega od pričetka obratovanja izvaja le dejavnost predelave živalskih odpadkov, ne pa tudi aktivnosti odstranjevanja ali predelave živalskih trupov. Za izpolnjevanje okoliščin iz 6.5 točke takrat veljavne Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, naprava ni izpolnjevala obeh kumulativnih pogojev. Posledično je naslovni organ izdal dovoljenje po 82. členu ZVO-1, ki je veljavno za nedoločen čas. Leta 2015 je prišla v veljano spremenjena Uredba o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Uradni list RS, št. 57/15). Izpostavljeni zapis pod točko 6.5 se je spremenil, in sicer oznaka dejavnosti pod točko 6.5 obsega »Odstranjevanje ali predelava trupov živali ali odpadkov živalskega izvora z zmogljivostjo predelave več kot 10 ton na dan«. Posledično je naprava postala zavezanec za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja po 68. členu ZVO-1 za napravo, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega z dejavnostjo odstranjevanja ali predelave trupov živali ali odpadkov živalskega izvora z zmogljivostjo predelave več kot 10 ton na dan, z oznako dejavnosti 6.5, v skladu z veljavno Uredbo o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje večjega obsega.

2.2 Stransko udeleženko KSM je zanimalo, zakaj vloga, ki je bila vložena 7. 11. 2017, in na to na podlagi pozivov naslovnega organa večkrat dopolnjena, ni bila zavržena.

Naslovni organ pojasnjuje, da je bila zahteva za začetek predhodnega postopka z dne 7. 11. 2017 formalno nepopolna. Nosilec posega je zahtevo za začetek predhodnega postopka samoiniciativno dopolnil, z dokumentom Dopolnitev vloge za predhodni postopek za bioplinarno Motvarjevci, z dne 30. 11. 2017. Po prejemu dopolnitve, z dne 30. 11. 2017, je bila zahteva formalno popolna. Na podlagi 8. člena ZUP, ki določa, da je v postopku treba ugotoviti resnično dejansko stanje in v ta namen ugotoviti vsa dejstva, ki so pomembna za zakonito in pravilno odločbo, je bilo nosilcu posega s strani naslovnega organa poslano več pozivov na izjasnitev v skladu z 9. členom ZUP. Posledično je bila zahteva za začetek predhodnega postopka večkrat vsebinsko dopolnjena.

2.3 Stranska udeleženka KSM je podala dokazni predlog, in sicer pridobitev mnenja Krajinskega parka Goričko, mnenja upravljavca Natura 2000 ter mnenja Ministrstva za kmetijstvo, ki naj se opredelijo o tem, ali je za poseg potrebno izvesti presojo vplivov na okolje z vidika škodljivosti zdravja krajanov KS Motvarjevci in z vidika škodljivih posledic na premoženju KSM.

Naslovni organ najprej pojasnjuje, da je bilo v povezavi z vidika škodljivosti obratovanja bioplinarne Motvarjevci na zdravje ljudi zaproseno MZ, ki je podalo svoje mnenje št. 354-66/2018-15 z dne 11. 7. 2018.

V povezavi z mnenjem upravljavca Natura 2000 naslovni organ ugotavlja, da se bioplinarna Motvarjevci nahaja na območju Natura 2000 (ID SI3000221), zavarovanem območju Krajinski park Goričko, ki je zavarovan z Uredbo o Krajinskem parku Goričko (Uradni list RS, št. 101/03) in ekološko pomembnem območju Goričko (ID 41300). Za gradnjo bioplinarne Motvarjevci je naslovni organ izdal naravovarstveno soglasje št. 35620-1256/2006-4 z dne 21. 7. 2006 (v nadaljevanju: naravovarstveno soglasje). Za potrebe izdaje naravovarstvenega soglasja je Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Maribor, Pobreška cesta 20, 2000 Maribor (v

nadaljevanju: ZRSVN), izdal mnenje št. 4.III-443/2-O-06/UJ z dne 18. 7. 2006. Natančneje so ugotovitve iz mnenja št. 4.III-443/2-O-06/UJ z dne 18. 7. 2006 obrazložene v poglavju: Vpliv na biotsko raznovrstnost, zlasti varovane vrste in habitate s posebnih varstvenih območij (Natura 2000), tega sklepa. Upoštevajoč navedeno v citiranem poglavju ter upoštevajoč, da bioplinarna Motvarjevci predstavlja obstoječ objekt, pri katerem se ne spremenijo niti dimenzije, niti način obratovanja ter upoštevajoč, da ima nosilec posega že pravnomočno naravovarstveno soglasje, naslovni organ v predhodnem postopku ZRSVN ni zaprosal za podajo mnenja po četrtem odstavku 51.a člena ZVO-1.

Naslovni organ dalje pojasnjuje, da je naslovni organ maja 2018 prejel mnenje Javnega Zavoda Krajinski park Goričko, v katerem je bilo izpostavljeno, da prihaja na območju vzhodnega Gorička do velike izgube travnikov, kar bi lahko bila posledica sejanja koruze za bioplinarno. Nosilec posega se je opredelil do mnenja Javnega Zavoda krajinski park Goričko, in sicer, da se koruzna silaža, ki se poleg gnojevke predeluje v bioplinarni Motvarjevci, pridobiva izključno iz polj družbe Panvita d.d. in da na račun gojenja koruze za to in ostale bioplinarne, ki so v lasti Panvite Ekoteh d.o.o., ni bilo v zadnjih 13 letih, odkar se družba ukvarja s pridobivanjem bioplina, uničenega nobenega travnika. Navedeno pomeni, da je bila navedena organizacija v predhodni postopek vključena in je svoje mnenje v njem tudi podala.

Glede mnenja Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Dunajska 22, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: MKGP), naslovni organ pojasnjuje, da je bilo MKGP zaproseno za podajo pisnega mnenja o tem, ali je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje s stališča njihove pristojnosti. Naslovni organ do dneva izdaje tega sklepa ni prejel mnenja MKGP.

Glede na vse navedeno, naslovni organ zaključuje, da so bila pridobljena vsa relevantna mnenja s strani pristojnih ministrstev in organizacij, zaradi česar naslovni organ za njihova mnenja ni ponovno zaprosal.

2.4 Stransko udeleženko KSM je podala dokazni predlog, in sicer da se naj ponovno opravi ogled bioplinarne Motvarjevci, v času, ko bodo silosi polni in bo možno podati konkretnije pripombe. V času ogleda je namreč, glede na pojasnila nosilca posega, bioplinarna obratovala v polni zmogljivosti, vendar so bili silosi za silažo praktično prazni, zato ogled ni podal realne predstave o tem, kakšen je hrup, smrad, vonjave ...

V zvezi s tem dokaznim predlogom naslovni organ odgovarja, da je dne 27. 8. 2019 na lokaciji posega – bioplinarne Motvarjevci izvedel ustno obravnavo s terenskim ogledom. Po navedbah nosilca posega je bioplinarna Motvarjevci v času ogleda obratovala s polno močjo. V času ogleda pa je bilo začasno skladišče za koruzne sekance skoraj prazno, zato naslovni organ predvideva, da stanje bioplinarne Motvarjevci na dan 27. 8. 2019 ni izkazovalo realne situacije (kot je v času, ko je začasno skladišče za koruzne sekance zapolnjeno). Glede na navedbe stanskih udeležencev je tudi silaža (ki ni pokrita, kar potrjujejo tudi inšpekcijski zapisniki IRSOP, OE Murska Sobota št. 06182-629/2017-1 z dne 14. 3. 2017 in št. 06182-629/2017-4 z dne 2. 8. 2017), vir emisij v zrak (neprijetne vonjave – vonj po gnilobi, prašni delci). Naslovni organ ugotavlja, da izvedba ponovne ustne obravnave za ugotavljanje dejanskega stanja ni potrebna, saj lahko naslovni organ na podlagi celotne dokumentacije predmetnega postopka popolno ugotovi dejansko stanje.

2.5 Stranski udeleženci poudarjajo, da pri umestitvi bioplinarne niso imeli možnosti sodelovanja pri izdaji potrebnih dovoljenj, v postopkih niso bila spoštovana določila Aarhuške konvencije glede informiranosti in možnosti sodelovanja. Prav tako navajajo, da so bili leta 2007 zavedeni, da se bo na tem mestu gradila sušilnica pšenice in koruze.

V povezavi z navedenim naslovni organ odgovarja, da se pripomba navezuje na že zaključeno fazo umeščanja posega v prostor. Odločitve v zvezi z umeščanjem posega v prostor

niso v pristojnosti naslovnega organa, prav tako niso stvar tega upravnega postopka, zato se do te pripombe ne bo opredeljeval.

2.6 Stranski udeleženci poudarjajo, da so se z obratovanjem bioplinarne Motvarjevci, predvsem kot posledica emisij v zrak (smrad, prašni delci) in hrupa življenjske razmere poslabšale, kar posledično vpliva na zdravje in počutje (otečene, gnojne oči, slabost, bronhitis, pljučnica, glavobol, draženje požiralnika, dražeče grlo, ki sili na kašelj) ter premoženje ljudi. Stranski udeleženci navajajo, da se jim z obratovanjem bioplinarne krši ustavna pravica do zdravega življenjskega okolja, kot to določa 72. členu Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a). Navedeno podkrepijo z izjavami:

- Kontinuiran smrad iz bioplinarne, ki ni običajen za ruralno obočje, tudi v povezavi z farmo piščancev.
- Po zakisanosti in plesni smrdi tudi silaža, ki je večji del leta odkrita, le ta se v okolico širi z vetrom, posledica česar je vdihavanje prašnih delcev.
- Kontinuiran hrup iz kogeneratorja je moteč, prav tako je moteč hrup ki ga povzroča nakladalno vozilo ter povečan promet.
- Dovozi in odvozi (potekajo tudi ponoči), posledično zaradi vibracij prihaja do poškodb na stavbah.
- V celotni soseski se je povečalo število podgan, kar predstavlja nevarnost prenašanja bolezni in obolenosti domačih živali.
- V okolici se sušijo drevesa (smreke).
- V času prevoza se silos prši po celotnem cestišču.
- Bistveno zmanjšanje števila živali v Kobiljskem potoku odkar obratuje bioplinarna.
- Skrb glede eksplozij – požarna varnost.

Naslovni organ odgovarja, da se opredelitve glede nekaterih izmed navedb nahajajo v točkah 1.1. -1.5 tega sklepa, zato jih še enkrat ne navaja. V nadaljevanju so podane opredelitve le glede pripomb, ki so bile na ustni obravnavi na novo izpostavljene.

Nosilec posega navaja, da je eden izmed ukrepov, ki se na napravi izvajajo za preprečitev emisij v zrak to, da je začasno skladišče za koruzne sekance (N8) pokrito s prekrivno ponjavo (UV stabilizirana polietilenska folija), ki se na mestu odvažanja koruznih sekancev postopno odstranjuje in je na stičnih mestih po potrebi obtežena s silažnimi obtežilnimi vrečami, da se zagotovi dobra zrakotesnost. Naslovni organ ugotavlja, da so v tem upravnem postopku stranski udeleženci večkrat izpostavili, da je silaža večji del leta odkrita, in se le ta v okolico širi z vetrom, posledica česar je vdihavanje prašnih delcev ter vonj po zakisanosti in plesni v okolici naprave. Navedbe so stranski udeleženci podkrepili z dokaznim materialom, in sicer: zapisniki IRSOP, OE Murska Sobota št. 06182-629/2017-1 z dne 14. 3. 2017 in št. 06182-629/2017-4 z dne 2. 8. 2017, iz katerih izhaja potrditev njihovih navedb, da silaža shranjena na deponiji za koruzne sekance ni pokrita ali pod streho. Silaža tudi v času ustne obravnave s terenskim ogledom ni bila pokrita. Glede na navedeno naslovni organ tako ugotavlja, da navedba nosilca posega, da je začasno skladišče za koruzne sekance (N8) pokrito s prekrivno ponjavo (UV stabilizirana polietilenska folija), ne drži.

Na podlagi pojasnil nosilca posega naslovni organ ugotavlja, da se na napravi izvaja redna deratizacija, skladno s predpisi in navodili VURSA, v sled česar ne obstajajo niti objektivne okoliščine za razvoj podgan niti na napravi niti v bližnji okolici.

V povezavi z raztrosom silaže naslovni organ, tudi na podlagi pojasnil nosilca posega, pojasnjuje, da se koruza, ki se jo uporabi v napravi, kupuje na trgu (kar je povezano s stroški), zato nosilcu posega zagotovo ni v interesu, da bi jo trosil po cestišču.

Pripombe glede sušenja smrek ter pripombe glede bistvenega zmanjšanja števila živali v Kobiljskem potoku odkar obratuje bioplinarna naslovni organ ne more komentirati, saj ni predloženih nikakršnih dokazov, ki bi omenjene navedbe potrdili.

V povezavi s dovozi in odvozi, ki po navedbah stranskih udeležencev potekajo tudi ponoči ter kot posledica transporta za potrebe naprave, nastanka vibracij in poškodb na stavbah, naslovni organ odgovarja, da je cesta, ki poteka med hišami stranskih udeležencev in napravo regionalnega značaja, in da v postopku ni bilo predloženega nikakršnega dokaza, ki bi navedbe, da kot posledica transporta za potrebe naprave prihaja do poškodb na stavbah, potrdili, zato naslovni organ tem navedbam ne more slediti.

2.7 Stranski udeleženci večkrat poudarijo, da bioplinarna ne obratuje v skladu z izdanimi OVD, kar podkrepijo z navedbo, da so bile leta 2011 koncentracije formaldehida presežene, kar izhaja tudi iz Odločbe o prekršku št. 710-635/2012, ki jo je dne 20. 8. 2012 izdal Inšpektorat za okolje in naravo, OE Murska Sobota, Karđoševa 2, 9000 Murska Sobota. Tudi analize pregnitega blata leta 2011 niso dosegale parametrov za prvi razred, zato je bila dne 22. 6. 2012 s strani inšpektorice izdana odločba o prepovedi vnosa blata do seznanitve z rezultati izrednega monitoringa pregnitega blata. Prav tako stranski udeleženci večkrat navajajo, da je 16. 7. 2011 prišlo do izlitja gnojevke v občestni jarek in dalje v Kobiljski potok, ter da je bil dne 18. 7. 2011 opravljen inšpekcijski pregled, ugotovljen je bil pogin rib, voda je bila oporečna.

V povezavi z navedenim naslovni organ odgovarja, da gre za dokumente, stare 8 in 9 let, iz katerih izhaja, da naprava ni ves čas delovala v skladu z izdanimi okoljevarstvenimi dovoljenji. Glede na zadnja poročila o izvedenih monitoringih (hrup, emisije v zrak, odpadki) naslovni organ ugotavlja, da naprava v obstoječem stanju izkazuje skladnost z izdanimi okoljevarstvenimi dovoljenji ter da je ekološko stanje Kobiljskega potoka, dolvodno od naprave, dobro, kar je natančneje opisano v poglavju Emisije snovi v tla in vode. Naslovni organ še dodaja, da ustreznost obratovanja naprave glede na izdana dovoljenja preverjajo razne inšpekcijske službe.

2.8 Glede na mnenje MZ št. 354-66/2018-15 z dne 11. 7. 2018 s priložo: Mnenje o tem, ali je s stališča varovanja zdravja ljudi za nameravani poseg: bioplinarna Motvarjevci treba izvesti presojo vplivov na okolje, št. 354-85/18-7/256 z dne 6. 7. 2018, stranski udeleženci pričakujejo prepoved nadaljnega obratovanja.

V zvezi z navedenim naslovni organ odgovarja, da odločitve v zvezi s prepovedjo obratovanja presegajo pristojnosti naslovnega organa ter poudarja, da le to ni stvar tega predhodnega postopka.

2.9 Stranski udeleženci prosijo za obrazložitev pravne podlage za dosedanje obratovanje naprave, saj bi morala imeti naprava po njihovem mnenju poleg okoljevarstvenega dovoljenja pridobljeno tudi okoljevarstveno soglasje (kar naj bi po njihovih navedbah izhajalo tudi iz dopisa IRSOP št. 06181-2603/2016-4 z dne 22. 3. 2017, ki je del spisa). Stranski udeleženci zato menijo, da naprava obratuje na črno in se sprašujejo zakaj in koliko čas bo naslovni organ to še dopuščal. Sprašujejo se tudi če vloga vlagatelja ne služi le legalizaciji trenutnega stanja, saj se predhodni postopek izvaja za identično napravo, na kateri se ne spreminja niti zmogljivost niti način obratovanja.

Naslovni organ pojasnjuje, da so s strani naslovnega organa izdana okoljevarstvena dovoljenja po 82. členu ZVO-1, veljavna in predstavljajo pravni temelj za obratovanje naprave. Natančnejša razlaga je podana v točki 2.1.

V povezavi s pripombo glede obveznosti pridobitve okoljevarstvenega soglasja že pred pričetkom obratovanja naprave, naslovni organ pojasnjuje, da je bila v času postavitve bioplinarne Motvarjevci v veljavi Uredba o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti

presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 78/06 in 72/07). Iz priloge II, točke 11b te uredbe izhaja, da je izvedba presoje vplivov na okolje obvezna v kolikor gre odlagališče odpadkov in ravnanje z odpadki, ki nista poseg iz 9. ali 10. točke Priloge I te uredbe in sicer v kolikor gre za predelavo nenevarnih odpadkov po postopkih R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9 in/ali R11 iz predpisa, ki ureja ravnanje z odpadki, razen predelave gradbenih odpadkov z zmogljivostjo 100 t dnevno ali več in s celotno zmogljivostjo 50.000 t letno ali več. Dalje naslovni organ pojasnjuje, da je glede na določila veljavne Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, v skladu s točko E Okoljska infrastruktura, E.1.5 Naprava za biološko obdelavo (postopka R3 in D8 po predpisih, ki urejajo odpadke), E.1.5.2 biološka predelava nenevarnih odpadkov, vključno z anaerobno razgradnjo gnojevke, izvedba presoje vplivov na okolje obvezna, če zmogljivost znaša 50 t/dan.

Iz priložene dokumentacije izhaja, da so bila izdana okoljevarstvena dovoljenja po 82. členu ZVO-1 za obdelavo odpadkov izdana za napravo na kateri se predelujejo biološko razgradljivi odpadki (gnoj in gnojevka, št. odpadka 02 01 06) ter znaša maksimalna zmogljivost 8.760 ton na leto in 24 ton na dan. Naprava, za katero želi nosilec posega pridobiti okoljevarstveno dovoljenje po 68. členu ZVO-1 ostaja nespremenjena, glede na izdana, okoljevarstvena dovoljenja po 82. členu ZVO-1 za obdelavo odpadkov, ki jih je izdal naslovni organ.

Glede na vse navedeno naslovni organ ugotavlja, da naprava v letu 2007 ni dosegala pragu iz priloge II, točke 11b takrat veljavne Uredba o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 78/06 in 72/07), zato izvedba presoje vplivov na okolje ter pridobitev okoljevarstvenega soglasja ni bila obvezna.

Naprava tudi v obstoječem stanju ne dosega ali presega praga navedenega v točki E.1.5.2 veljavne Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, zato izvedba presoje vplivov na okolje ter pridobitev okoljevarstvenega soglasja ni obvezna.

V skladu s točko E.1.5.3 veljavne Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, je izvedba predhodnega postopka obvezna, če zmogljivost znaša vsaj 1 t/dan.

V kolikor se v predhodnem postopku na podlagi meril, ki so določena v prilogi 2 te uredbe ugotovi, da so lahko vplivi pomembni, je za poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje, in pridobiti okoljevarstveno soglasje. V obravnavanem predhodnem postopku je naslovni organ na podlagi meril ugotovil, da je za poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje, kot izhaja iz obrazložitve tega sklepa.

Glede vprašanja stranskih udeležencev, če vloga nosilca posega ne služi le legalizaciji trenutnega stanja, saj se predhodni postopek izvaja za identično napravo, na kateri se ne spreminja niti zmogljivost niti način obratovanja, naslovni organ odgovarja, da se odgovor nahaja v točki 2.1 tega sklepa.

2.10 Stranski udeleženci poudarjajo, da poseg v okolje ni skladen s prostorsko ureditvenimi členi in ne ustreza normativom in standardom vplivnega območja. Izposlovanje gradnje in obratovanja se je doseglo z zavajajočimi in neresničnimi predstavitvami investitorja, medtem, ko so bila strokovna mnenja iz biotehniške fakultete, kemijskega inštituta in ekspertnega mnenja strokovnjakov v državi zavržena ter določeno vplivno območje, ki je segalo le do ograje bioplinarne v Motvarjevcih.

Naslovni organ odgovarja, da se navedene pripombe nanašajo na že zaključeno fazo umeščanja posega v prostor. Za napravo sta bila izdana tako gradbeno kot uporabno dovoljenje, ki sta pravnomočna. Nadalje naslovni organ pojasnjuje, da ni pristojen za ugotavljanje zakonitosti izvedenih postopkov umeščanja posega v prostor ter poudarja, da le to ni stvar tega predhodnega postopka.

2.11 Stranski udeleženci poudarjajo, da se območje bioplinarne Motvarjevci nahaja znotraj območja Natura 2000, Krajinskega parka Goričko ter v neposredni bližini so enote kulturne

dediščine št. 22247, ki je v sklopu posestva Panvita (domačija Voglerjevo). V bližini so tudi druge enote kulturne dediščine št. 13642, 16793, 6759, 9747 ter 6856. Glede na navedeno v postopku pogrešajo mnenjedajalce in sicer MKGP, ZRSVN, ZVKDS in predstavnika Krajinskega parka Goričko.

V zvezi z vključitvijo MGP, ZRSVN, Krajinskega parka Goričko v obravnavanem predhodnem postopku je opredelitev naslovnega organa podana že v točki 2.3 tega sklepa, zato se naslovni organ do njih še enkrat ne opredeljuje. V zvezi vključitvijo ZVKDS v upravni postopek naslovni organ, upoštevajoč, da je naprava že umeščena v prostor, da naprava že obratuje in se v ničemer ne spreminja ter glede na to, da se ne nahaja na območju registrirane enote kulturne dediščine, ZVKDS ni zaprosil za podajo mnenja.

2.12 Stranski udeleženci se sprašujejo glede ustreznosti zakonske podlage za obratovanje bioplinarne Motvarjevci (trenutno veljavna in takratno veljavna zakonodaja).

V zvezi z navedenim se odgovori nahajajo v točkah 2.1 in 2.9 tega sklepa, zato se naslovni organ do njih še enkrat ne opredeljuje.

2.13 Stranski udeleženci menijo, da v kolikor bo naslovni organ zahtevo za izvedbo predhodnega postopka za nameravani poseg, ki je bila petkrat dopolnjena obravnaval, gre za kršitev načela zakonitosti po 6. členu ZUP in varstva pravic stranskih udeležencev ter varstva javnih koristi (7. člen ZUP), saj z večkratnimi dopolnitvami vloge, tudi po priznanju stranske udeležbe stranski udeleženci in javnost niso bili seznanjeni z dokumentacijo, prav tako niso zasledili, da bi bile dopolnitve javno objavljene. Tako je bilo zainteresirani javnosti, kot tudi morebitnim stranskim udeležencem, onemogočeno, da ustrezno zavarujejo in uveljavijo svoje pravice. Prav tako menijo, da je naslovni organ z nerazumnim in arbitrarnim ter škodljivim postopanjem v prejšnjem postopku kršil navedeno določbo 67. členu ZUP.

Naslovni organ pojasnjuje, da je delna opredelitev glede kršitev načela zakonitosti (6. člena ZUP) naslovnega organa v predmetnem postopku, v povezavi z večkratnim dopolnjevanjem vloge, že podana v točki 2.2. Naslovni organ nadalje pojasnjuje, da so bile navedene dopolnitve v konkretnem postopku posredovane v smislu izjave strank ter izvajanja načela materialne resnice (in posledično ugotovitvenega postopka).

Glede očitka, da je s strani naslovnega organa kršeno načelo zakonitosti (6. člen ZUP), ker navedene listine (dopolnitve) niso bile javno objavljene, naslovni organ pojasnjuje, da predhodni postopek, kot je opredeljen v ZVO-1, ne predvideva vključitve javnosti. Ustna obravnava, kot je bila izpeljana v dani situaciji, je bila izpeljana na temelju določil 155. člena ZUP, kar pa ne pomeni, da je javen tudi celoten postopek (oziroma da bi morala biti javnosti na voljo celotna dokumentacija, kot je to določeno npr. pri upravnem postopku o odločanju o izdaji okoljevarstvenega soglasja). V zvezi z navedenim naslovni organ pojasnjuje, da je bil stranskim udeležencem šele z odločbo MOP št. 35402-17/2019-2 z dne 14. 6. 2019 priznan status stranskih udeležencev. S strani naslovnega organa je bila dne 26. 8. 2019 stranskim udeležencem, po elektronski pošti posredovana vsa dokumentacija predmetnega predhodnega postopka, to je zahteva za začetek predhodnega postopka, dopolnitve le te ter željene opredelitve do mnenj in pripomb. Vsi stranski udeleženci (stranska udeleženka KSM in stranski udeleženci) so bili z dopisom naslovnega organa št. 35405-434/2017-37 z dne 31. 7. 2019, seznanjeni, da je v skladu z določilom 158. člena ZUP stranki/stranskim udeležencem dokumentacija upravne zadeve na voljo na vpogled na sedežu naslovnega organa, v času uradnih ur. Iz vpogleda v spisno dokumentacijo naslovni organ ugotavlja, da so bili vsi stranski udeleženci, od priznanja statusa, ves čas postopka seznanjeni s potekom postopka, kot tudi z vso prejeto dokumentacijo.

2.14 Stranski udeleženci dalje predlagajo:

- da se v postopek pritegne izvedenca medicinske stroke, ki bi z vpogledom v medicinsko dokumentacijo in s sodelovanjem Instituta za javno zdravje ugotovil, ali je podana vzročna zveza med emisijami in zdravstvenim stanjem stranskih udeležencev;
- da naslovni organ izvede monitoring hrupa, zraka, tal ter vode in to v času, ko obrat polno obratuje (tj. od meseca septembra naprej, ko se opravlja in dovažata tudi največja količina siliranja), s tem, da je tudi velika obremenjenost z vozili;
- da bi se izvršili večkratni ogledi, in sicer v obdobju od 20. 9. do 31.10.2019, s čimer bi se lahko naslovni organ prepričal o vplivih na okolje oziroma o emisijah, ko bioplinarna obratuje s polno kapaciteto.

V povezavi s temi predlogi naslovni organ odgovarja, da bi izvedba predlaganih predlogov presegala okvir predhodnega postopka, v katerem ima naslovni organ pooblastilo za pridobitev strokovnih mnenj le po četrtem odstavku 51.a člena ZVO-1.

2.15 Dalje stranski udeleženci prosijo, da naslovni organ vpogleda v prijave, ki so bile podane na policijo in IRSOP, saj so krajani v preteklem letu prijavili, da se prevozi vršijo nepokriti, pri čemer je silaža bila razpršena v okolje, na cesto, hkrati je bila ugotovljena tudi nepokrita silaža.

Naslovni organ odgovarja, da ustreznost obratovanja naprave preverjajo razne inšpekcijske službe. V kolikor prihaja do kršitev, je v pristojnosti inšpekcijske službe, da določi primerne inšpekcijske ukrepe v skladu s svojimi pristojnostmi.

Naslovni organ je v dneh 26. 9. 2019 in 2. 10. 2019 prejel odgovore stranskih udeležencev glede opredelitev nosilca posega na izjave stranskih udeležencev, podanih na ustni obravnavi dne 27. 8. 2019. Na izjave stranskih udeležencev, se je nosilec posega opredelil z dopisom z dne 30. 10. 2019 (prejetim 4. 11. 2019). V nadaljevanju naslovni organ povzema le še navedbo, do katere še ni podana opredelitev v točkah 1.1 - 1.5 in 2.1 – 2.15.

3.1 Stranski udeleženci navajajo, da so odmiki bioplinarne od stanovanjskih hiš neustrezni in kot taki neskladni z določili 4. člena Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata, zaradi česar naj bi bilo obratovanje naprave nedopustno oziroma prepovedano ter da posledično naprava ni imela in nima ustreznega dovoljenja za obratovanje.

Naslovni organ pojasnjuje, da je bila uredba, ki je v preteklosti regulirala področje kompostarn in bioplinarn, sprejeta šele leta 2008, in sicer: Uredba o obdelavi biološko razgradljivih odpadkov (Uradni list RS, št. 62/08), ki je v prilogi 3. določala pogoje za umeščanje naprave v okolje. Leta 2007, ko je bioplinarna pridobila okoljevarstvena dovoljenja po 82. členu ZVO-1 (zrak, odpadki), torej področje kompostarn in bioplinarn še ni bilo zakonsko regulirano. Okoljevarstvena dovoljenja so bila izdana na podlagi področnih predpisov, ki so v tistem času zakonsko regulirali posamezna področja. Nosilec posega je pridobil gradbeno in uporabno dovoljenje. Pravna podlaga za obratovanje naprave je obrazložena v točkah 2.1 in 2.9 tega sklepa zato je naslovni organ ne navaja še enkrat. Glede na navedeno naslovni organ ugotavlja, da bioplinarna Motvarjevci predstavlja obstoječo napravo. Dalje v povezavi z veljavno Uredbo o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata, naslovni organ pojasnjuje, da navedena uredba v prvem odstavku 33. člena določa pogoje, ki jih mora obstoječa naprava, katere odmiki ni skladen s prvim odstavkom 4. člena te uredbe izpolniti. Naslovni organ na podlagi opredelitev, navedenih v poglavju Emisije v zrak in smrad tega sklepa ugotavlja, da nosilec posega ne krši določil Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata. Preverjanje skladnosti obratovanja kot tudi ukrepanje v primeru ugotovljenih kršitev, pa je v pristojnosti drugih organov.

Naslovni organ je dne 12. 6. 2020 prejel odgovor stranskih udeležencev glede opredelitev nosilca posega na dopis: Opredelitev do dokumenta »Seznanitev z dejstvi in okoliščinami, pomembnimi za odločitev v ponovnem predhodnem postopku za poseg: obratovanje bioplinarne Motvarjevci« z dne 7. 5. 2020, št. 35405-434/2017-58. Glede na to, da v tem dokumentu ni novih dejstev ali okoliščin (razen v delu, v katerem komentirajo inšpekcijski pregled z dne 15. 5. 2020) in je bilo na vse bistvene pripombe že predhodno odgovorjeno, se naslovni organ sklicuje na vse predhodne odgovore.

Naslovni organ je v ponovnem postopku, na podlagi prejete dokumentacije in v skladu s Prilogo 2 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje ugotovil, da je za poseg glede na njegove značilnosti, lokacijo in možne vplive, treba izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.

Naslovni organ je tako ugotovil:

1. Značilnosti posega

Velikost in zasnova celotnega posega:

- Opis obstoječega stanja: lokacija posega se nahaja v severovzhodnem delu države, v občini Moravske Toplice in je od regijskega središča Murske Sobotice oddaljena ca. 14 km. Od meje najbližje sosednje države Madžarske je poseg oddaljen ca. 1 km. Širša okolica posega je pretežno intenzivno kmetijska, kar je značilnost celotne pomurske ravnine. Bioplinarna Motvarjevci se nahaja v naselju Motvarjevci in se lokacijsko navezuje na obstoječo piščančjo farmo Rakičan (v lasti in upravljanju druge pravne osebe), ki je locirana severno od bioplinarne. Območje bioplinarne in farme na severozahodni, severni, severovzhodni in vzhodni strani obdajajo polja. Na zahodnem delu ga omejuje regionalna cesta III. reda Berkovci – Kobilje. Najbližja stanovanjska stavba z naslovom Motvarjevci 46, 9207 Prosenjakovci, ki je locirana na zemljišču v k.o. 97 Motvarjevci s parcelno št. 1443/4, je oddaljena ca. 30 m od zunanje meje bioplinarne ter ca. 140 m od lokacije izpusta z oznako Z1. Pri ugotavljanju oddaljenosti je bila uporabljena spletna aplikacija naslovnega organa, in sicer Atlas okolja. V bližini ni šole, otroškega vrtca, bolnišnice, itd. V bližini se nahaja reformatorska cerkev, gasilski dom ter kulturno vaški dom, nogometno igrišče z igrali. Zasnova obstoječe bioplinarne Motvarjevci je razvidna iz predhodno navedenega opisa.
- Skupni učinek z drugimi obstoječimi oziroma dovoljenimi posegi: nosilec posega že v obstoječem stanju predeluje biološko razgradljive odpadke, za kar ima s strani naslovnega organa pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje za drugo napravo oziroma izvajanje dejavnosti po 82. členu ZVO-1 za predelavo odpadkov (gnoj in gnojevka, št. odpadka 02 01 06) s kapaciteto predelave: 8.760 ton odpadkov na leto in do 24 t/dan, in sicer OVD zrak in OVD odpadki. Iz priložene dokumentacije izhaja, da ostaja maksimalna zmogljivost naprave – obstoječe bioplinarne Motvarjevci, na kateri se predelujejo biološko razgradljivi odpadki (gnoj in gnojevka, št. odpadka 02 01 06) in znaša 8.760 ton na leto in 24 ton na dan, nespremenjena glede na izdana, okoljevarstvena dovoljenja po 82. členu ZVO-1 za obdelavo odpadkov, ki jih je izdal naslovni organ. Naslovni organ je ugotovil, da se v neposredni bližini bioplinarne Motvarjevci nahaja piščančja farma Rakičan, ki jo upravlja druga pravna oseba. Gnoj iz omenjene piščančje farme se predeluje v obravnavani bioplinarni Motvarjevci. Za piščančjo farmo je bilo pridobljeno okoljevarstveno soglasje št. 35402-35/2007-43 z dne 29. 12. 2008, iz katerega izhaja, da so bili v Poročilu o vplivih na okolje za dva hleva za piščance pitance v Motvarjevcih, št. PVO-110/07, julij 2007, dopolnitev januar 2008, Geateh d.o.o., Opekarska 11, 1000 Ljubljana, in v Presoji sprejemljivost vplivov gradnje

hlevov za rejo piščancev pitancev – »bojlerjev« na varovana območja, julij 2007, dopolnjeno po reviziji 25. 7. 2007, Lutra, Inštitut za ohranjanje naravne dediščine, Opekarska 11, 1000 Ljubljana, vplivi bioplinarne in piščančje farme že kumulativno obravnavani. Predmet posega je obratovanje bioplinarne Motvarjevci. Nosilec posega navaja, da se zmogljivost oz. kapaciteta predelanih odpadkov v bioplinarni Motvarjevci v ničemer ne spreminja, glede na izdana OVD ter da se s posegom ne bo povečala zmogljivost farme Rakičan, glede na izdan OVS. V predhodnem postopku je tako za čas obratovanja upoštevano obratovanje bioplinarne Motvarjevci ter kumulativni vplivi z obstoječo farmo za piščance za področje emisije snovi v zrak in hrup.

- Uporaba naravnih virov, zlasti tal, prsti, vode in biotske raznovrstnosti: za čiščenje objektov bioplinarne ter za sanitarne potrebe zaposlenih na bioplinarni se na leto porabi ca. 300 m³ vode iz javnega vodovoda.
- Nastajanje odpadkov: s posegom ni predvidena gradnja, tako odpadki v času gradnje ne bodo nastali. Na območju bioplinarne Motvarjevci nastajajo naslednji odpadki: iztrošena mazalna in strojna olja, mešani komunalni odpadki, mulj iz lovilca olj ter ločeno zbrane frakcije: plastika in papir. Iztrošena mazalna in strojna olja s klasifikacijsko številko 130205* in njihova embalaža 150110* ter mulj iz lovilca olj spadajo med nevarne odpadke. Letno jih nastane več kot 150 kg, zato je nosilec posega zavezan k izdelavi Načrta gospodarjenja z odpadki, ki se nahaja na sedežu bioplinarne. Za menjavo iztrošenega olja skrbi dobavitelj, ki pripelje sveže olje in tudi odpelje iztrošeno, skupaj z onesnaženo embalažo.
- Tveganje povzročitve večjih nesreč po predpisih, ki urejajo varstvo okolja, in naravnih nesreč, tudi tistih, ki so v skladu z znanstvenimi spoznanji lahko posledica podnebnih sprememb: bioplinarna Motvarjevci predstavlja napravo, katere obratovanje lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega. Iz priložene dokumentacije izhaja, da želi nosilec posega pridobiti okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje bioplinarne Motvarjevci, kjer se predelujejo biološko razgradljivi odpadki (gnoj in gnojevka, št. 02 01 06) s kapaciteto predelave: 8.760 ton odpadkov na leto in do 24 t/dan po 68. členu ZVO-1 za napravo, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega z dejavnostjo odstranjevanja ali predelave trupov živali ali odpadkov živalskega izvora z zmogljivostjo predelave več kot 10 ton na dan, z oznako dejavnosti 6.5. v skladu z Uredbo o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje večjega obsega (Uradni list RS, št. 57/15). Nosilec posega v zahtevi za izvedbo predhodnega postopka navaja, da je za varno obratovanje bioplinarne izdelan Požarno-varnostni načrt, ki predvideva ukrepe v zvezi z varstvom pred požari. Vsa oprema potencialne eksplozije je izvedena in inštalirana v EX opremi. Obenem iz zahteve za izvedbo predhodnega postopka izhaja, da je naprava za izločanje H₂S izvedena tako, da omogoča vpihavanje zraka do največ 10 % volumske proizvodnje bioplina, torej pod spodnjo mejo eksplozivne mešanice zrak/bioplina. Glede na navedeno naslovni organ ocenjuje, da so na bioplinarni Motvarjevci izvedeni ukrepi, ki preprečujejo možnost nastanka eksplozij. Ob rednem obratovanju v skladu s predpisi, poseg nima pomembnih negativnih vplivov na nastanek večjih nesreč - eksplozij.
- Tveganje za zdravje ljudi: obratovanje bioplinarne Motvarjevci lahko, kot posledica emisij v zrak (neprijetne vonjave, prašni delci) upoštevajoč mnenje MZ in NIJZ predstavlja tveganje za zdravje ljudi.

2. Lokacija posega v okolje

- Namenska in dejanska raba zemljišč: poseg se nahaja na območju, ki se ureja z Odlokom o občinskem prostorskem načrtu Občine Moravske Toplice (Uradni list RS, št. 67/17) in ima opredeljeno namensko rabo: stavbno zemljišče ter podrobnejšo

namensko rabo MO4 – kmetijsko gospodarstvo z bioplinarno, IK - površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo. Po dejanski rabi je območje bioplinarne opredeljeno kot pozidano in sorodno zemljišče (vir: GIS Občina Moravske Toplice).

- Sorazmerne pogostosti, razpoložljivosti, kakovosti in regenerativne sposobnosti naravnih virov (vključno s tlemi, vodo in biotsko raznovrstnostjo) na območju in njegovem podzemlju, zlasti: vodovarstvenih območij in virov pitne vode, varovanih kmetijskih zemljišč, najboljših gozdnih zemljišč, območja mineralnih surovin v javnem interesu: lokacija posega se ne nahaja na vodovarstvenem območju. Lokacija posega se ne nahaja na območju najboljših gozdnih zemljiščih, niti na območjih mineralnih surovin v javnem interesu. Lokacija posega se ne nahaja na območju varovanih kmetijskih zemljišč.
- Absorbcijske sposobnosti naravnega okolja, pri čemer se s posebno pozornostjo obravnavajo naslednja območja t.j. vodna in priobalna zemljišča, zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih po predpisih, ki urejajo vode, zlasti mokrišča, obrežna območja, rečna ustja, obalna območja in morsko okolje; gorska in gozdna območja; območja, varovana po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave; območja, na katerih je že ugotovljena čezmerna obremenitev okolja ali se predvideva, da je okolje čezmerno obremenjeno; gosto poseljena območja; krajine in območja zgodovinskega, kulturnega ali arheološkega pomena, zlasti območja, varovana po predpisih, ki urejajo varstvo kulturne dediščine: lokacija posega se ne nahaja na poplavnem območju. V oddaljenosti ca. 100 m jugovzhodno od zunanje meje bioplinarne poteka Kobiljski potok. Lokacija posega se ne nahaja na območju gozdnih rezervatov ali varovalnih gozdov. Bioplinarna Motvarjevci se nahaja na območju Natura 2000 (ID SI3000221), opredeljeno z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18), zavarovanem območju Krajinski park Goričko, ki je zavarovan z Uredbo o Krajinskem parku Goričko (Uradni list RS, št. 101/03 in 46/14-ZON-C) in ekološko pomembnem območju Goričko (ID 41300) opredeljenim z Uredbo o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18). Na obravnavani lokaciji ni registriranih enot (objektov ali območij) nepremične kulturne dediščine, pač pa se v neposredni bližini, ob južni meji, nahaja spomenik kulturne dediščine - domačija Voglerovo (EŠD: 22247), ki je zavarovan z Odlokom o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Moravske Toplice (Uradni list RS, št. 97/14 in 40/14).

3. Vrsta in značilnosti možnih učinkov:

- Emisije snovi v zrak in smrad: bioplinarna Motvarjevci je locirana v podeželskem naselju, kjer se kot posledica rabe zemljišč in prisotnih dejavnosti (poljedelstvo, živinoreja) občasno pojavlja prisotnost neprijetnih vonjav. V neposredni bližini se nahaja piščančja farma Rakičan, ki je prav tako vir neprijetnih vonjav ter emisij snovi v zrak. Naslovni organ ugotavlja, da predstavlja Bioplinarna Motvarjevci obstoječo bioplinarno. Za načrtovanje in obratovanje bioplinarn je potrebno upoštevati določila Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata. Glede na to, da gre za obstoječo napravo, zanjo velja določilo navedeno v prvem odstavku 33. člena Uredba o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata, ki določa, da mora upravljavec obstoječe bioplinarne z zmogljivostjo, enako ali večjo od 10 t na dan, katere odmik ni skluden s prvim odstavkom 4. člena te uredbe, najpozneje v dveh letih po uveljavitvi te uredbe izpolniti zahteve iz šestega odstavka 4. člena te uredbe, in sicer, da mora pri skladiščenju biološko razgradljivih odpadkov, razen pri skladiščenju izključno gnojevke ali energetske rastlin, zagotoviti zaprte

zalogovnike z avtomatskim zapiranjem in urejeno odsesavanje in odvajanje plinov iz zalogovnika prek enote za čiščenje odpadnih plinov. Nadalje Uredba o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata, v tretjem odstavku 33. člena določa, da mora upravljavec obstoječe bioplinarne, katere odmik je manjši od odmika iz prejšnjega odstavka, najpozneje v dveh letih po uveljavitvi te uredbe zagotoviti, da se skladišči digestat, ki vsebuje manj kakor 20 odstotkov suhe snovi, v zaprtem oziroma pokritem skladišču tako, da plini ne uhajajo in ne nastajajo neprijetne vonjave.

Naslovni organ v zvezi z zgoraj navedenim ugotavlja, da iz priložene dokumentacije izhaja, da je najbližja stanovanjska stavba z naslovom Motvarjevci 46, 9207 Prosenjakovci, ki leži na zemljišču v k.o. 97 Motvarjevci s parcelno št. 1443/4, od najbližjega zunanjega roba območja bioplinarne Motvarjevci oddaljena ca. 30 m ter od lokacije izpusta z oznako Z1, ca. 140 m. Iz priložene dokumentacije nadalje izhaja, da potencialni vir emisij v zrak na bioplinarni v okviru tehnoloških procesov predstavlja nepremični vir emisij - odvodnik Z1. Nosilec posega ima s strani naslovnega organa izdan OVD zrak. Glede na zahteve izdanega OVD zrak se na bioplinarni Motvarjevci izvaja obratovalni monitoring na izpustu Z1 iz kogeneracijske enote s periodo meritev na 3 leta. Iz Poročila o meritvah emisije snovi v zrak iz kogeneracijske enote Jenbacher v bioplinarni Motvarjevci, ki ga je aprila 2017, pod št. 211b-09/1413-16/1/PR izdelal NLZOH, je razvidna skladnost emisije snovi v zrak glede na predpisano zakonodajo in izdan OVD zrak oz. da ni preseganja mejnih vrednosti za noben predpisan parameter (celotni prah, ogljikov monoksid, dušikovi oksidi, formaldehid, temperature plinov in tlak plinov). Po podatkih, ki jih je naslovni organ pridobil iz lastnih evidenc, tudi za prejšnje 3 letno obdobje (2013, 2014 in 2015), ni razvidno kakšno posebno odstopanje v mejnih vrednostih oz. emisijah snovi v zrak. Iz inšpekcijskega zapisnika št. 06182-1463/2020-2 z dne 15. 5. 2020 izhaja, da so bile zadnje meritve emisij snovi v zrak iz kogeneratorja opravljene s strani NLZOH, Maribor, evidenčna oznaka 2111b-09/1413-19/2 z dne 10. 2. 2020 (naslovni organ z navedenim poročilom ne razpolaga) ter da naprava okolja (zraka) ne obremenjuje prekomerno.

Obenem z obratovanjem bioplinarne nastajajo razpršene emisije v zrak, ki jih predstavljajo začasno skladišče koruznih sekancev (N8) in sprejemni bazen za gnojevko (N1). Iz dokumentacije izhaja, da je bazen za gnojevko (N1) pokrit, z odprtino, ki je odprta samo ob doziranju gnojevke. Doziranje koruznih sekancev - silaže in gnoja v zalogovnik (N2) se izvaja v stavbi, tako, da je zmanjšana možnost prašenja v okolico. Začasno skladišče za koruzne sekance (N8) je po navedbah nosilca posega pokrito s prekrivno ponjavo (UV stabilizirana polietilenska folija), ki se na mestu odvažanja koruznih sekancev postopno odstranjuje in je na stičnih mestih po potrebi obtežena s silažnimi obtežilnimi vrečami, da se zagotovi dobra zrakotesnost. Trojno zgoščena gošča (dehidrirano blato) se začasno skladišči v skladišču, ki ga predstavlja nadkrita ploščad z nadstreškom in višino obodnega zidu 2 m. Od tu pa se v času, ko je to dovoljeno, kampanjsko odvažna na obdelovalne površine kot organsko gnojilo (v lasti in upravljanju skupine Panvita). Začasno skladišče za koruzne sekance (N8) omejuje zunanja obodna betonska ograja, višine 4 m, kar prav tako zmanjšuje možnost prašenja v okolico bioplinarne. Na območju posega vir emisij v zrak povzroča tudi obratovanje piščančje farme, ki ni v lasti nosilca posega. Gnoj iz piščančje farme se po čiščenju turnusa na farmi zadržuje le kratek čas, nato se ga predela na bioplinarni Motvarjevci. Količina gnoja iz piščančje farme, ki se na leto predela na bioplinarni Motvarjevci, znaša ca. 360 ton. Na ta način se zmanjšuje vpliv neprijetnih vonjav z mesta skladiščenja s sosednje farme, kajti tam se zadržuje le kratek čas, pred predelavo na bioplinarni. Obenem iz zahteve za izvedbo predhodnega postopka izhaja, da se na bioplinarni

Motvarjevci ne izvaja predhodno skladiščenje gnoja in gnojevke, pač pa se pripelje na lokacijo gnojevka iz farne Nemščak, gnoj pa iz sosednje farne piščancev Rakičan, zato nosilec posega ne potrebuje skladišča, kot je to zahtevano v šestem odstavku 4. člena Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata, v povezavi s prvim odstavkom 33. člena te uredbe.

Iz mnenja MZ št. 354-66/2018-15 z dne 11. 7. 2018 s priložo izhaja, da ima obratovanje bioplinarne najverjetneje lahko pomemben vpliv na zdravje ljudi, kot posledica smradu (amonijak, vodikov sulfid,...) in se lahko izraža kot glavobol, slabost, draženje sluznice ali odsotnost dobrega počutja zaradi smradu.

Naslovni organ nadalje ugotavlja, da v Sloveniji ne obstaja pravno zavezujoča zakonodaja, ki bi predpisovala standarde okoli vonjav. Učinkovito obratovanje tehnik čiščenja odpadnih plinov je mogoče nadzorovati s pomočjo obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak skladno z izdanim okoljevarstvenim dovoljenjem za emisije snovi v zrak. Glede na zahteve izdanega OVD zrak se na bioplinarni Motvarjevci izvaja obratovalni monitoring na izpustu Z1 iz kogeneracijske enote s periodo meritev na 3 leta. Iz rezultatov obratovalnega monitoringa na izpustu iz kogeneracijske enote Z1 je razvidna skladnost emisije snovi v zrak glede na predpisano zakonodajo in izdan OVD zrak oz. ni razvidnega preseganja mejnih vrednosti za noben predpisan parameter (celotni prah, ogljikov monoksid, dušikovi oksidi, formaldehid, temperature plinov in tlak plinov). Naslovni organ ugotavlja (tudi na podlagi izvedene ustne obravnave s terenskim ogledom z dne 27. 8. 2019), da se na bioplinarni Motvarjevci sicer izvajajo ukrepi za preprečitev neprijetnih vonjav ter preprečitev emisij v zrak skladno z izdanimi OVD, da pa ustreznost oziroma primernost ukrepov, ki se izvajajo na bioplinarni Motvarjevci, za preprečitev pomembnih vplivov emisij v zrak (neprijetne vonjave) na zdravje ljudi, ni izkazana s strokovnimi dokazili, posledično pa v predhodnem postopku naslovni organ ne more z gotovostjo ugotoviti, da je vpliv obratovanja bioplinarne Motvarjevci nepomemben.

- Emisije snovi v tla in vode: območje posega se po podatkih OGK 1: 100 000 list Goričko, nahaja na območju holocenskega aluvialnega prodnega zasipa. Za vodonosnik je značilna medzrnska poroznost ter visoka ranljivost, kot izhaja iz poročila Metodologija za opredelitev vodnih teles podzemne vode Republike Slovenije, objavljenega na spletni strani: <http://prenit.geo-zs.si/IstraHidro/images/Povezave/3-Metodologija.pdf>, natančneje iz karte ranljivosti (str. 33). Nivo podzemne vode se nahaja v globini ca. 4 m. Iz ocene kemijskega stanja podzemne vode 2006 – 2017, objavljene na spletni stran naslovnega organa, izhaja, da je vodno telo Goričko (4018) ocenjeno kot dobro, v skladu z Uredbo o stanju podzemnih voda (Uradni list RS, št. 25/09, 68/12 in 66/16). Iz ocene ekološkega stanja vodotokov za posebna onesnaževala v letu 2017, objavljene na spletni strani naslovnega organa izhaja, da je vodno telo VT Kobiljanski potok povirje – državna meja Donava (ID SI4426VT1) na merilnem mestu Kobilje (dolvodno naselje od Motvarjevcev, kjer se nahaja bioplinarna) ocenjeno kot dobro.

Iz prejete dokumentacije izhaja, da industrijska odpadna voda v bioplinarni Motvarjevci ne nastaja, da se komunalne odpadne vode odvajajo v neprepustno in nepretočno greznico (saj na območju posega ni javnega kanalizacijskega sistema), ki se, skladno z Uredbo o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14 in 98/15), preda pooblaščenim osebam. Iz prejete dokumentacije nadalje izhaja, da se tekoči del pregnitega blata po separaciji (iz bazena za centrat N5), ki nastane na bioplinarni Motvarjevci (ca. 25 m³/dan), vodi nazaj v proces, in sicer se uporabi za redčenje vhodnega substrata. V primeru viška le tega in ustrezne kakovosti se ga uporabi za vnos v tla. V tem primeru se iz bazena za centrat

N5 črpa vsebina v transportno vozilo – cisterno, ki se v času gnojenja odvaža na njivske površine. Izcedne vode iz deponije strojno zgoščene gošče N9 (ca. 1 m³/dan), izcedne vode iz deponije koruznih sekancev N8 (ca. 2 m³/dan) in odpadne vode zaradi čiščenja območja sprejemnega bazena za gnojevko N1 (ca. 1 m³/dan) (le te so najprej speljane na lovilnik olj) se prav tako vodijo nazaj v proces. Odpadna padavinska voda, ki nastaja na nepokritih asfaltiranih manipulativnih površinah na območju bioplinarne Motvarjevci, se preko lovilnika olj, ki je skluden s standardom SIST EN 858-1, vodi na ponikanje. Padavinske vode iz območja začasnega skladišča za koruzne sekance N8, ki je pokrito z nadstrešnico, se enako kot padavinske vode iz neutrenjenih površin razpršeno odvajajo. Na bioplinarni Motvarjevci se izvajajo ukrepi, ki preprečujejo, da bi prišlo do onesnaženja tal ter vode, in sicer: vsi procesi so vodeno avtomatsko, z dodatnim nadzorom varovanja (človek). Zbirni bazen je armiranobetonske izvedbe. Za vse bazene so bili pred izdajo uporabnega dovoljenja izvedeni tlačni in vodni testi. V internih napeljavah, kjer se pretakajo substrat in nato digestat, je urejena kontrola pretakanja po ceveh preko merilcev pretoka le teh. Volumni (N1 Sprejemni bazen za gnojevko, N4 Postfermentor z vgrajenim plinohranom, N3 Gnilišče oz. anaerobni fermentor, N5 Bazena za centrat (tekoči del digestata), N11 Črpališče za črpanje biomase na strojno zgoščanje) se merijo s pomočjo sond. Za zagotavljanje ustrezne kakovosti digestata se opravljajo redne analize, skladno z zahtevami OVD - odpadki. Iz Poročila o nadzoru kakovosti digestata v bioplinarni Motvarjevci (Digestat – suhi) – Panvita Ekoteh d.o.o. (februar 2017), št. 211a-09/3459-17/1 z dne 20. 4. 2017 ter Poročila o nadzoru kakovosti digestata v bioplinarni Motvarjevci (Digestat – tekoči) – Panvita Ekoteh d.o.o. (februar 2017) št. 211a-09/3459-17/2 z dne 20. 4. 2017, ki ju je izdelal NLZOH Maribor, izhaja, da se oba digestata uvrščata v 1. kakovostni razred.

Iz inšpekcijskega zapisnika št. 06182-1463/2020-2 z dne 15. 5. 2020 izhaja, da so bile opravljene analize trdnega in tekočega digestata tudi v letu 2019 ter IRSOP predložena naslednja poročila: Poročilo o nadzoru kakovosti digestata v bioplinarni Motvarjevci (digestat suhi) MK 017/19 z dne 14. 5. 2020 ter Poročilo o nadzoru kakovosti digestata v bioplinarni Motvarjevci (digestat tekoči) – MK 018/19 z dne 14. 5. 2020, ki ju je izdelal Ikema d.o.o. Na podlagi inšpekcijskega zapisnika št. 06182-1463/2020-2 z dne 15. 5. 2020 naslovni organ ugotavlja, da digestat tudi za leto 2019 ustreza kriterijem za 1. kakovostni razred po Uredbi o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (naslovni organ z navedenima poročiloma ne razpolaga). Glede na to, da se na obravnavani bioplinarni predeluje gnoj in gnojevka (št. odp. 02 01 06) in da se digestat (tekoči in suhi) uvršča v 1. kakovostni razred, predstavlja digestat proizvod in ne odpadek, skladno s 15. členom Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata. Za vnos digestata – ostanka iz anaerobne razgradnje, v tla, je potrebno upoštevati zahteve predpisa, ki ureja mejne vrednosti vnosa nevarnih snovi in gnojil v tla. Glede na navedeno naslovni organ tovrstni vpliv ne ocenjuje kot pomemben.

- Odpadki: na bioplinarni Motvarjevci se predelujejo odpadki št. 02 01 06 (gnoj in gnojevka). Nosilec posega ima za predelavo odpadkov izdan OVD za odpadke, ki dovoljuje kapaciteto predelave 8.760 ton tovrstnih odpadkov na leto in 24 ton na dan. OVD za odpadke določa, da mora nosilec posega voditi evidenco o vrsti, količini in imetniku prevzetih odpadkov, skladiščenih odpadkih, predelanih odpadkih, oddanih predelanih odpadkih in ravnanju s preostanki odpadkov. Najkasneje do 31. marca tekočega leta mora naslovnemu organu dostaviti poročilo o prevzetih odpadkih drugih imetnikov in njihovi predelavi. Iz evidenčnih listov, ki opredeljujejo: pošiljatelja in prevzemnika odpadka, vrsto in količino odpadka, itd. izhaja, da je bilo na bioplinarni Motvarjevci v letu 2016 prevzeto 7.463 ton odpadkov, v letu 2017 7.967 ton, v letu 2018

7.391 ton in v letu 2019 8.571 ton odpadkov št. 02 01 06 (gnoj in gnojevka). Na območju bioplinarne Motvarjevci nastajajo naslednji odpadki: iztrošena mazalna in strojna olja, mešani komunalni odpadki, mulj iz lovilca olj ter ločeno zbrane frakcije: plastika in papir. Iztrošena mazalna in strojna olja s klasifikacijsko številko 13 02 05* in njihova embalaža 15 01 10* ter mulj iz lovilca olj spadajo med nevarne odpadke. Letno jih nastane več kot 150 kg, zato je upravljavec naprave zavezan k izdelavi Načrta gospodarjenja z odpadki, ki se nahaja na sedežu bioplinarne. Za menjavo iztrošenega olja skrbi dobavitelj, ki pripelje sveže olje in tudi odpelje iztrošeno, skupaj z onesnaženo embalažo. Glede na navedeno naslovni organ tovrstni vpliv ocenjuje kot manj pomemben.

- Hrup: bioplinarna je locirana v neposredni bližini ceste Kobilje - Prosenjakovci (regionalna cesta III. reda Berkovci – Kobilje), ki s svojim prometom predstavlja določen prispevek k emisijam hrupa na območju posega. Poleg ceste vir hrupa povzročajo tudi obratovanje farne piščancev ter kmetijska mehanizacija, ki se uporablja kot posledica kmetijstva v okolici.

Na območju bioplinarne hrup povzročajo: kogeneratorska enota (elektromotor, generator), nakladalnik, črpalke in mešala ter promet (odvozi in dovozi) tovornih vozil. V času rednega obratovanja ter glede na maksimalno kapaciteto bioplinarne, ki znaša 24 ton/dan, se na lokacijo posega, kot posledica rednega obratovanja, na dnevnem nivoju pripelje 5 dostavnih vozil (pettonska dostavna vozila). Enkrat letno, v jesenskem času (v obdobju od avgusta do oktobra, odvisno od vremenskih razmer), poteka siliranje in traja do 5 dni. Koruza se zmelje že na polju in se pripelje na lokacijo bioplinarne Motvarjevci. Iz zahteve za izvedbo predhodnega postopka izhaja, da znaša maksimalno število dovozov v tem času 200 dovozov traktorjev s prikolico. Silažo se pripelje s kmetijskim tovornimi vozili, se jo na lokaciji stisne (zmanjševanje volumna, preprečevanje prašenja) in razporedi v tri prekate (N8). Silaža se po navedbah nosilca posega prekrije s folijo in se odkrije v prekatu, kjer v obdobju poteka njena uporaba (doziranje v N2). Dozira se jo dvakrat na dan, v količini 15 m³. Nosilec posega je za napravo – bioplinarno Motvarjevci pridobil uporabno dovoljenje. Iz uporabnega dovoljenja izhaja, da naprava – bioplinarna Motvarjevci ne povzroča čezmerne obremenitve okolja s hrupom. Za obratovanje bioplinarne Motvarjevci je bilo izdelano poročilo: Ocenjevanje hrupa v okolju bioplinarne Motvarjevci, ki ga je novembra 2016 izdelal NLZOH. Iz poročila izhaja, da znašajo vrednosti kazalcev hrupa pri najbližji stanovanjski stavbi, na imisijskem mestu IM3, naslovu Motvarjevci 46 Ldan 40 dBA, Lvečer 39 dBA, Lnoč 39 dBA in Ldvn 45 dBA. Na preostalih imisijskih mestih IM1 - Motvarjevci 39, IM2 - Motvarjevci 40, IM4 - Motvarjevci 49, IM5 - Motvarjevci 50 in IM6 - Motvarjevci 55 so izmerjene vrednosti še nižje. Glede na navedeno, vrednosti hrupa za obratovanje naprave ne presegajo mejnih vrednosti za III. stopnjo varstva pred hrupom (kamor spadajo bližnje stanovanjske stavbe glede na Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 43/18), ki znašajo Ldan 58 dBA, Lvečer 53 dBA, Lnoč 48 dBA in Ldvn 58 dBA. Iz inšpekcijskega zapisnika št. 06182-1463/2020-2 z dne 15. 5. 2020 izhaja, da so bile zadnje meritve hrupa opravljene 6. 12. 2019 s strani NLZOH, št. poročila 2121-09/1807-20 PR z dne 4. 3. 2020, iz katerega izhaja, da naprava ne povzroča čezmerne obremenitve okolja s hrupom.

Na območju posega vir hrupa povzroča tudi obratovanje piščančje farne. Naslovni organ ugotavlja, da se kot posledica bližine bioplinarne in piščančje farne zmanjša število prevozov gnoja na polja, saj se le ta predela na bioplinarni. Nadalje naslovni organ ugotavlja, da se predhodni postopek izvaja za identično napravo, na kateri se ne spreminja niti zmogljivost niti način obratovanja. Glede na navedeno naslovni organ ocenjuje tovrstni vpliv na obremenitev okolja s hrupom kot manj pomemben.

- Vpliv na biotsko raznovrstnost, zlasti varovane vrste in habitate s posebnih varstvenih območij (Natura 2000): bioplinarna Motvarjevci se nahaja na območju Natura 2000 (ID SI3000221), zavarovanem območju Krajinski park Goričko in ekološko pomembnem območju Goričko (ID 41300). Za gradnjo bioplinarne Motvarjevci je naslovni organ izdal naravovarstveno soglasje št. 35620-1256/2006-4 z dne 21. 7. 2006 (v nadaljevanju: naravovarstveno soglasje). Za potrebe izdaje naravovarstvenega soglasja je ZRSVN, izdal mnenje št. 4.III-443/2-O-06/UJ z dne 18. 7. 2006, iz katerega izhaja, da zemljišče v k.o. 97 Motvarjevci s parcelno št. 603/5 (bivši parcelni št. 603/1 in 603/2), na osnovi podatkov o kartiranju habitatnih tipov na območju Krajinskega parka Goričko, ni evidentirano kot vrednejši habitat ter da poseg ne bo negativno vplival na varstvene cilje posebnega ohranitvenega območja SI 3000221 Goričko in da omilitveni ukrepi niso potrebni. Posledice učinkov so ocenjene kot A-ni vpliva. Nadalje iz mnenja ZRSVN izhaja, da poseg ne bo negativno vplival na ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov in prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst in njihovih habitatov, ki opredeljujejo ekološko pomembno območje Goričko. Iz razlogov omilitve negativnih vplivov na izgled krajine, pa je ZRSVN priporočil, da se območje farme obsadi z višje rastočo živo mejo iz avtohtonih grmovnic in okolica bioplinarne v okviru razpoložljivih prostih površin z avtohtonimi drevesnimi vrstami. Naslovni organ na podlagi izvedene ustne obravnave s terenskim ogledom ugotavlja, da je območje bioplinarne Motvarjevci v smeri proti obstoječim stanovanjskim objektom, cerkvi in gasilskemu domu obraščeno z drevesi in grmovnicami. Po navedbah nosilca posega se koruzna silaža, ki se poleg gnojevke in gnoja predeluje v bioplinarni Motvarjevci, pridobiva izključno iz polj družbe Panvita d.d. in na račun gojenja koruze za to in ostale bioplinarne, ki so v lasti Panvite Ekoteh d.o.o., ni bilo v zadnjih 13 letih, odkar se družba ukvarja s pridobivanjem bioplina, uničenega nobenega travnika na vzhodnem Goričkem. Glede na vse navedeno, naslovni organ ocenjuje tovrstni vpliv kot nebitven.
- Vplivi na kulturno dediščino in krajino: na lokaciji bioplinarne Motvarjevci ni registriranih enot (objektov ali območij) nepremične kulturne dediščine, pač pa se v neposredni bližini, ob južni meji, nahaja spomenik kulturne dediščine - domačija Voglerovo (EŠD: 22247) in je v lasti nosilca posega. Za omilitve negativnih vplivov na izgled krajine je okolica bioplinarne v smeri proti obstoječim stanovanjskim objektom, cerkvi in gasilskemu domu obraščena z drevesi in grmovnicami (vir: Atlas okolja). Ker bioplinarna že obratuje in se v ničemer ne spreminja ter glede na to, da se ne nahaja na območju registrirane enote kulturne dediščine, naslovni organ ocenjuje da dodatnega vpliva na kulturno dediščino in krajino ne bo.
- Vidna izpostavljenost: območje bioplinarne Motvarjevci je locirano v naselju Motvarjevci. Območje je na delu, ki se približa stanovanjski hiši, reformatorski cerkvi, gasilnemu domu ter športnemu igrišču ograjeno z betonsko ograjo, ki predstavlja obodne stene začasnega skladišča za koruzne sekance višine ca. 4 m in je obraščena z drevjem in grmovnicami. Glede na navedeno naslovni organ ocenjuje vpliv bioplinarne kot manj pomemben.
- Drugi vplivi posega, upoštevajoč merila za ugotavljanje, ali je za poseg v okolje treba izvesti presojo vplivov na okolje, ki so v prilogi 2 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, niso pomembni.

Naslovni organ na podlagi navedenega v poglavju Emisije snovi v zrak tega sklepa, ne more slediti navedbi nosilca posega, da glede na to, da gre za obstoječo napravo, na kateri se ne bodo izvedle nikakršne spremembe, ter upoštevajoč, da naprava obratuje skladno z izdanimi okoljevarstvenimi dovoljenji, kar izkazujejo redni obratovalni monitoringi, ki jih nosilec posega redno izvaja in z njimi seznanja pristojne organe, ne prihaja do pomembnih vplivov na okolje.

Prav tako ne more slediti oceni nosilca posega, navedeni v izjasniti – Opredelitev z dne 4. 9. 2019, kjer nosilec posega navaja, da je zaznavanje neprijetnih vonjav, kakor navaja Inštitut za javno zdravje, zelo individualno in subjektivno, ter da zavezujoča zakonodaja s tega področja v slovenski pravni red še ni bila prenesena, kar pomeni, da to področje zakonsko ni regulirano.

V zvezi z navedenim naslovni organ ugotavlja, da dejstvo, da zakonodaja, vezana na neprijetne vonjave, res še ni prenesena v slovenski pravni red, ne izključuje možnosti pomembnih vplivov, ki jih ima lahko obratovanje bioplinarne Motvarjevci na okolje ter zdravje in premoženje ljudi. Navedbe nosilca posega, da je mogoče učinkovito obratovanje tehnik čiščenja odpadnih plinov nadzorovati s pomočjo obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak, ki ga nosilec posega redno izvaja in iz rezultatov ni razvidnih preseganj mejnih vrednosti za noben predpisan parameter, ter da se na bioplinarni Motvarjevci izvajajo ukrepi za preprečitev neprijetnih vonjav ter preprečitev emisij v zrak, skladno z izdanimi okoljevarstvenimi dovoljenji sicer držijo, vendar kljub temu, upoštevajoč mnenje MZ in tudi navedbe stranskih udeležencev, to ne izključuje pomembnih vplivov na zdravje in premoženje ljudi, kot posledica emisij neprijetnih vonjav, saj so najbližje stavbe z varovanimi prostori od zunanje meje bioplinarne Motvarjevci oddaljene ca. 30 m.

Kljub pozivom naslovnega organa (dopisi št. 35405-434/2017-58 z dne 7. 5. 2020 in št. 35405-434/2017-66 z dne 17. 6. 2020) nosilec posega ni priložil strokovnih dokazil, na podlagi katerih bi lahko izključili pomembne vplive na zdravje ljudi kot posledica obratovanja bioplinarne Motvarjevci. Po mnenju naslovnega organa tudi navedbe inšpekcijskega zapisnika, ki predstavlja prilogo dokumenta »Odgovor na seznanitev 1« inšpekcijskega zapisnika št. 06182-1463/2020-2 z dne 15. 5. 2020, Inšpektorata RS za okolje in prostor, Območna enota Murska Sobota, Trg zmage 7, 9000 Murska Sobota, ne zadoščajo za izključitev pomembnih vplivov na zdravje in premoženje ljudi, kot posledica neprijetnih vonjav (smradu), zaradi obratovanja bioplinarne Motvarjevci. Iz inšpekcijskega zapisnika št. 06182-1463/2020-2 z dne 15. 5. 2020 namreč izhaja, da je v času inšpekcijskega pregleda naprava normalno obratovala in da na ogledu ni bilo čutiti smradu, le vonj po silaži. Silaža je bila v času pregleda delno prekrita s plastično folijo, odkrita je bila v delu, kjer se rabi silaža. Upoštevajoč 8. člen ZUP je treba v postopku ugotoviti resnično dejansko stanje in v ta namen ugotoviti vsa dejstva, ki so pomembna za zakonito in pravilno odločbo. Skladno s 10. člen ZUP o tem, katera dejstva je šteti za dokazana, presodi uradna oseba, pooblaščenca za vodenje postopka oziroma odločanje v upravni zadevi po svojem prepričanju, na podlagi vestne in skrbne presoje vsakega dokaza posebej in vseh dokazov skupaj ter na podlagi uspeha celotnega postopka. Naslovni organ meni, da je potrebno, ne glede na to, da to področje ni zakonsko urejeno, obravnavati emisije neprijetnih vonjav in preveriti njihov vpliv, tudi na podlagi osnovnih načelih ZVO-1, predvsem na osnovi 14. člena (načelo varstva pravic) in 15. člena (načelo dopustnosti posegov v okolje) ZVO-1. Glede na navedeno naslovni organ ne more slediti izjavi nosilca posega iz dopisa »Odgovor na seznanitev 1«, da je zahteva naslovnega organa po predložitvi strokovnih dokazil, ki zakonodajno niso predpisana, povsem neutemeljena in neosnovana. Naslovni organ se sicer strinja z navedbami nosilca posega iz dopisa »Odgovor na seznanitev 2«, da za predložitev strokovnih dokazil za potrebe regulacije emisij smradu oziroma neprijetnega vonja nima podlage v veljavni praksi, ter da tuje smernice za nosilca posega niso zavezujoče ter da gre za tuje pravo, ki ga nosilec posega ni dolžan uporabiti, a pri tem poudarja, da se je pri ugotavljanju morebitnih prekomernih vplivov emisij vonjav (oziroma neprijetnega vonja) mogoče opreti na že oblikovane standarde držav, ki prav tako kot Republika Slovenija ščitijo pravico do zdravega življenjskega okolja. Povedano drugače, dejstvo, da Republika Slovenija (še) nima predpisov o emisijskih koncentracijah vonjav, ne pomeni, da zato nosilec posega lahko neomejeno obremenjuje okolje oziroma da lahko vanj neomejeno posega s tovrstnimi emisijami. Torej nosilec posega mora, ne glede na pomanjkanje zakonski ureditev področja neprijetnih vonjav

izkazati, da obratovanje bioplinarne ne povzroča pomembnih vplivov na okolje in zdravje ljudi. In to po ugotovitvi naslovnega organa, glede na vse zgoraj navedeno, nosilcu posega ni uspelo. Glede na dejstvo, da je obstoječa bioplinarna Motvarjevci umeščena v neposredno bližino stanovanjskih stavb in lahko pomembno vpliva na okolje in zdravje ljudi (kar potrjuje tudi mnenje MZ in NIJZ), ter upoštevajoč, da s strokovnimi dokazili po ugotovitvah naslovnega organa ni izkazano, da emisije v zrak (neprijetne vonjave), kot posledica obratovanja bioplinarne Motvarjevci, upoštevajoč ukrepe, ki se na bioplinarni Motvarjevci za zmanjšanje vpliva emisij v zrak izvajajo, ne povzročajo pomembnih vplivov na zdravje ljudi, naslovni organ ugotavlja, da je za poseg potrebno izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

Dalje naslovni organ pojasnjuje, da značilnost oziroma lastnost posega predstavlja merilo iz Priloge 2 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, za odločitev ali je za poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje. Glede na določila Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata je pri načrtovanju bioplinarne treba zagotoviti, da je zunanji rob območja bioplinarne od območij stanovanjskih, gostinskih, upravnih, pisarniških in trgovinskih stavb, sejemskih dvoran in razstavišč, stavb za kulturo in razvedrilo, muzejev in knjižnic, stavb za izobraževanje in znanstveno-raziskovalno delo, stavb za zdravstvo in šport ter športno-rekreacijskih površin, oddaljen najmanj 300 m. Dejstvo, da je zunanja meja obstoječe bioplinarne Motvarjevci od prvega objekta z varovanimi prostori oddaljena ca. 30. m, po mnenju naslovnega organa zadošča za ugotovitev, da je v obravnavani zadevi presoja vplivov na okolje potrebna, ne glede na to ali gre za novo ali obstoječo bioplinarno (tako tudi sodba Upravnega sodišča opr. št. opr. št. II U 448/2015-8 z dne 3. 2. 2016).

Nosilec posega v dopisu »Odgovor na seznanitev 2« navaja, da odmiki, ki so v Uredbi o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata opredeljeni v 1. odstavku 4. člena (gre za zahtevo po 300 metrski oddaljenosti od naštetih varovanih prostorov), za konkretni primer niso aplikativni, saj gre v dani situaciji za obravnavanje že obstoječe bioplinarne, ki je že pred uveljavitvijo te uredbe imela pridobljeno uporabno dovoljenje in OVD dovoljenja za svoje obratovanje. Učinek omenjene uredbe ni retroaktiven, kar pomeni, da ne more predstavljati pravno upoštevne podlage, da je presoja vplivov na okolje potrebna. Naslovni organ se sicer strinja z navedbo nosilca posega, da se odmiki, ki so v uredbi opredeljeni v 1. odstavku 4. člena nanašajo na nove bioplinarne, a pri tem pripominja, da odmiki definirajo oddaljenost, s katero se predvidoma lahko izključi pomembne vplive na zdravje in premoženje ljudi. Bioplinarna Motvarjevci predstavlja obstoječo bioplinarno, umeščeno sredi naselja, katere oddaljenost od prve stanovanjske hiše je ca. 30 m. Naslovni organ ugotavlja, da v ponovnem predhodnem postopku (upoštevajoč odločbo druge stopnje), okoliščina možnega vpliva oddaljenosti od posega v okolje, ni ugotovljena v taki meri, da bi lahko zaključili, da ne obstaja verjetnost, da ima obratovanje bioplinarne Motvarjevci pomemben vpliv na okolje in v posledici na zdravje in življenje ljudi.

Nosilec posega se je v dopisu »Odgovor na seznanitev 2« opredelil, da navedena sodna praksa (IIU 448/2015- 8) za obravnavani primer ni upoštevna, saj iz točke 24 njene obrazložitve namreč jasno izhaja, da se zaključek sodišča nanaša na spremembo nameravanega posega in ne na obstoječi objekt (obstoječe stanje), kar pa ni primer v dani situaciji. Naslovni organ sicer potrjuje izjavo nosilca posega, da v danem primeru ne gre za spremembo, a se kljub temu opira na točki 22. in 23. citirane sodbe (IIU 448/2015- 8), ki pravita da upoštevajoč dejstvo, da se znotraj 300 m območja okoli nameravanega posega nahajajo stanovanjske stavbe zadošča za ugotovitev, da je v obravnavani zadevi presoja vplivov na okolje potrebna. Za odločitev v tej zadevi je po mnenju naslovnega organa upoštevanje okoliščine, ali je predmetna bioplinarna obravnavana kot nova ali obstoječa naprava - irelevantno. Glede na vse navedeno naslovni

organ ugotavlja, da je treba za poseg izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

Postopek presoje vplivov na okolje namreč predstavlja postopek, v katerem se izvede celovita in natančna analiza ukrepov, s katerimi se lahko preprečijo ali zmanjšajo morebitne posledice posega na okolje, njihova ustreznost ter izvršljivost. Nadalje, upoštevajoč 3. odstavek 61. člena ZVO-1, predstavlja okoljevarstveno soglasje upravni akt, v katerem se določijo pogoji, ki jih mora nosilec posega upoštevati, da bi preprečil, zmanjšal ali odstranil škodljive vplive na okolje.

Upoštevajoč lokacijo in značilnosti posega (območje posega je locirano v središču vasi, prvi stanovanjski objekt je oddaljen le ca. 30 m od zunanje meje bioplinarne) ter upoštevajoč, da v predhodnem postopku za dokazovanje uspešnosti in učinkovitost ukrepov, ki se izvajajo ni priloženih strokovnih dokazil, je naslovni organ ugotovil, da je za poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

Zato je naslovni organ odločil, kot izhaja iz 1. točke izreka tega sklepa.

Na podlagi določila 57. člena ZVO-1 mora nosilec posega za izdajo okoljevarstvenega soglasja zaprositi z vlogo, kateri mora priložiti projekt in poročilo o vplivih na okolje. Poročilo o vplivih na okolje mora biti pripravljeno v skladu z določili Uredbe o vsebini poročila o vplivih nameravanega posega na okolje in njegove priprave (Uradni list RS, št. 36/09 in 40/17).

Skladno z določbo petega odstavka 51.a člena ZVO-1 pritožba zoper sklep ne zadrži njegove izvršitve kot izhaja iz 2. točke izreka tega sklepa.

V skladu z določbami petega odstavka 213. člena v povezavi s 118. členom ZUP je bilo potrebno v izreku tega sklepa odločiti tudi o stroških postopka. Naslovni organ je odločil, da bo o stroških postopka izdan poseben sklep, kot to izhaja iz 3. točke izreka tega sklepa.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper ta sklep je dovoljena pritožba na Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana, v roku 15 dni od dneva vročitve tega sklepa. Pritožba se vložijo pisno ali poda ustno na zapisnik pri Agenciji Republike Slovenije za okolje, Vojkova cesta 1b, 1000 Ljubljana. Za pritožbo se plača upravna taksa v višini 18,10 EUR. Upravno takso se plača v gotovini ali drugimi veljavnimi plačilnimi instrumenti in o plačilu predloži ustrezno potrdilo.

Upravna taksa se lahko plača na podračun javnofinančnih prihodkov z nazivom: Upravne takse – državne in številko računa: 0110 0100 0315 637 z navedbo reference: 11 25518-7111002-00435420.

Špela Bergant
višja svetovalka III

Natalija očko
podsekretarka

mag. Nataša Petrovič
direktorica Urada za varstvo okolja in narave

Vročiti:

- pooblaščenki nosilke posega: Alternativna Ekologija, Andreja Sivec s.p., Cesta v zgornji Log 97, 1000 Ljubljana (za: Panvita Ekoteh d.o.o., Lendavska ulica 5, 9000 Murska Sobota) – osebno;
- pooblaščenki nosilke posega: Odvetniška družba Avbreht, Zajc in partnerji o.p., d.o.o. Tivolska cesta 50, 1000 Ljubljana (za: Panvita Ekoteh d.o.o., Lendavska 6, 9000 Murska Sobota) – osebno;
- pooblaščenkama stranske udeleženke: Odvetnici Tanja Koračin Bohar in Monika Car, Slomškova ulica 1, 9000 Murska Sobota (za: Krajevna skupnost Motvarjevci, Motvarjevci 47, 9207 Prosenjakovci) – osebno;
- pooblaščenki stranskih udeležencev Odvetnici Emini Gjerek, Kranjčeva ulica 22, 9220 Lendava (za: Silva Geci, Motvarjevci 46, 9207 Prosenjakovci, Hari Viljem, Motvarjevci 50, 9207 Prosenjakovci, Istvan Molnar, Motvarjevci 59, 9207 Prosenjakovci, Darja Malek Jarh, Motvarjevci 40, 9207 Prosenjakovci, Alenka Kalman, Motvarjevci 39, 9207 Prosenjakovci) – osebno.

Poslati:

- enotni državni portal e-uprava;
- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor, Inšpekcija za okolje in naravo, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.irsop@gov.si);
- Občina Moravske Toplice Kranjčeva ulica 3, 9226 Moravske Toplice - po elektronski pošti (obcina@moravske-toplice.si);
- Ministrstvo za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana - po elektronski pošti (gp.mz@gov.si).

